

# DOMOLJUB



**SLOVENSKEMU LJUDSTVU  
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

...haja dvakrat na mesec in sicer prvi  
...tek po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je  
...60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v,  
...Ameriko in druge tuje države 2 K  
...v). — Spisi in dopisi se pošiljajo: Ured-  
...stvu „Domoljuba“, Ljubljana, Seme-  
...ške ulice št. 2, naročnina, reklamacije in  
...nasti pa: Upravništvu „Domoljuba“  
...ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. \*\*\*\*\*

Inserati se sprejemajo po sledečih  
cenah: Enostopna pettivrsta (šestina „Domo-  
ljubove“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v  
če se tiska dvakrat 20 v, če se tiska trikrat  
24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten  
popust — Reklamne notiče navadna  
garmondvrsta 60 v. \*\*\*\*\*  
Čekovni promet poštno-hraniličnega  
urada št. 824.707. \*\*\*\*\*

ev. 1.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1905.



Leto XVIII.

## Kmečko pismo.

V zadnji številki I. I. obeta „Do-  
lub“ v tem novem letu zopet od-  
predalček za važne predmete  
podarskih vprašanj. Ta  
k moramo kmetovalci s poseb-  
zanimanjem pozdravljati; saj nam  
daje „Domoljub“ priložnost, da  
tem oddelku slovenski kmetovalci  
trasko razgovarjamo in pouču-  
o v najvažnejših predmetih na-  
gospodarstva.

Imamo sicer tudi na Slovenskem  
aj listov, ki pišejo izključno o  
ih panogah našega gospodarstva;  
metje imamo malo denarja in si  
more vsak naročiti večjih politič-  
in gospodarskih listov. Zato je  
rebno, da se v „Domoljubu“ nekaj  
stora posveti razmotrivanju o naj-  
nejših zadevah, novih iznajdbah  
strokovnem znanju kmetijskega  
podarstva; saj ima „Domoljub“  
ino svojih naročnikov med kmeč-  
ljudstvom.

Dandanes živimo v času, ko nas  
mere same po sebi s silo priga-  
jo, da stremimo po zboljšanju,  
predku gospodarstva, da odpremo  
ve viře v povečanje svojih dohod-  
v, pa tudi v poravnavo ogromnih  
oškov, ki jih imajo naše kmetije.  
or ima toliko razuma, da vravnava

svoje gospodarstvo po razmerah časa,  
in toliko volje, da po svojih okol-  
nostih upošteva strokovno znanje na  
polju kmetijstva, ta napreduje, „je  
našel ključ do sreče!“

Za sedanje gospodarje nikakor  
ne velja, da bi se po stari navadi  
naših očetov zbirali samo pod vaš-  
kimi lipami ali se shajali v zaduhlih



Gašper Krležnik.

krčmah in poslušali suhoparne pogo-  
vore o vsakdanji kupčiji, o mešetarstvu  
itd. kakor je splošna navada po naših  
vaseh. Saj se pri takih prilikah na-  
vadno le hvalijo nekdanji dobri časi,  
nekdanje bogate letine in dobre kup-  
čije.

Zato pa ni zaželjenega napredka  
v našem gospodarstvu, ker ni pra-  
vega napredka v kmetijski stroki,  
kakor je to v vseh drugih strokah.  
Kmetovalec se mora z vsemi močmi  
posvetiti svojemu poklicu in vestno  
izvrševati svoje pscle po uzoru na-  
prednega gospodarstva. Slediti mora  
razvoju trgovine in obrti, v kolikor  
je v zvezi s kmečkim gospodarstvom.  
Zanimati se mora tudi za politiko,  
od katere je več ali manj odvisno  
tudi naše blagostanje, n. pr. kakošne  
postave se kujejo v prilog kmečkega  
stanu, kako se snujejo trgovske zveze  
z vnanjimi državami itd. Vse to mo-  
rajo sedanji kmečki gospodarji vestno  
zasledovati. Spoznavati morajo, kako  
veter piše in kakšno vreme za seboj  
prinaša, t. j. kmetovalec mora vedeti,  
v katerem času in kakšno blago naj  
doma prideluje, da privabi veliko  
kupcev v naše kraje, katerim za dobro  
ceno lahko prodaja. Nič ne pomaga  
tožiti o velikih davkih, o pomanjkanju  
denarja, ampak z marljivim delom  
poljedelstvo in živinorejo kolikor mo-  
goče plodonosno dvigniti. Da bomo  
vedeli kmetovalci uravnati svoje  
gospodarstvo po načelih uzornega  
napredka, se mora naše obzorje raz-  
širiti izven domačega praga in z vsemi  
močmi slediti naprednim kmetovalcem  
po drugih krajih, kolikor dopuščajo

naše razmere. Ker ne more vsak kmečki gospodar popotovati v daljno Švico in si z lastnimi očmi ogledati uzorno poljedelstvo in umno živinorejo švicarskih kmetovalcev, zato je želeti, da bi tisti, katerim je bila priložnost dana, da so si ogledali uzorno kmetijstvo drugod, poprijeli za pero in zapisali slovenskim kmetovalcem v pouk, kar so sami videli in o čemer so se sami prepričali. Stopili naj bi večkrat naši slovenski kmetijski strokovnjaki pod lipo „Domoljuba“ in povedali svoje misli o kaki važni kmetijski zadevi. Res je, da so se že večkrat in obširno opisavali razni predmeti kmetijstva po raznih knjigah in časopisih, a vedeti moramo, da je vse naše življenje — šola in v šoli ni dovolj, da se samo enkrat zapiše ali prebere, ampak se moramo učiti in zopet in zopet ponavljati in kmetijsko znanje v besedi in podobi tam razlagati, kjer je največ, poslušalcev. In to je v „Domoljubu“. Zato na dan „Narodno gospodarstvo“ v našem listu!

*A. J. Podpečan, kmet.*

*Dostavek uredništva. Že dolgo nas kako pismo ni tako razveselilo, kot pričujoče iz kmečke roke, iz katerega se jasno vidi, kako slovenski kmet hrepeni po napredku v svoji stroki. Zato bomo na vso moč radi prinašali sestavke o narodnem gospodarstvu, samo če jih bodo kmečki strokovnjaki tudi pošiljali. Prosimo torej vse tiste, ki imajo znanje o narodnogospodarskih stvarih in srce za napredek našega kmeta: pero v roke!*

## Politični razgled.

### Prilagodni državni zbor in odstop ministrstva.

Z Dunaja poročajo, da bo sklicala vlada državni zbor precej, ko bo sklenjena trgovinska pogodba z nemškimi cesarstvom; to bo, kakor zdaj upajo, sredi meseca januarja. Ali bo to zasedanje bolj uspešno ko prejšnje, se pa ne ve, ker se razmere niso prav nič izpremenile. Dokler vlada ne dá vsem narodom naše Avstrije popolne svobode, toliko časa ni mogoče in ni mogoče uspešno delo v državnem zboru, to je kar gotovo. Če vlada še delj časa hoče zavlečevati to vprašanje, bo potem čisto sama kriva, ako bodo vsled nedelavnosti državnega zbora propadli vsi stanovi. To je za vlado resen opomin ob enajsti uri! Ravno ob sklepu lista pa prihaja z Dunaja poročilo, da je minister Körber z vsem ministrstvom od-

stopil in da je cesar baje odpoved že sprejel in baronu Gauču poveril sestavo novega ministrstva.

### Divji polom v ogrski zbornici.

Že v zadnji številki smo poročali o divjem nastopu ogrskih državnih poslancev v zbornici. Kaj tako sirovega, pravijo, se še ni zgodilo v Evropi, da bi se poslanci tako spozabili in tako počenjali, kot so ti. Dae 14. decembra je bila druga seja, ki se je vršila čisto mirno, najbrž so bili spehani od prejšnjega dne. Prilagodni dan pa se je ponovila tista sirovost, kakor je bila v prvi seja. Poslanci so korakali v nepretgnani vrsti v zbornico, in se izjavili, da v zbornici ne bo prej miru, dokler se ne zavrže novoizkovan poslovnik. Ko je hotel govoriti ministrski predsednik, so tako ropotali, da se ni nobena besedica slišala, zato je moral sejo za malo časa pretrgati. Pričeli so jo še enkrat, a vihar se seveda ni nič poglobel. Drugi dan je bila seja malo mirnejša. Ker se uporni poslanci le niso hoteli udati, je predsednik v ponedeljek, dne 19. decembra, državni zbor odpustil do 28. decembra. Začetkom januarja ga bo cesar slovesno razpustil in nove volitve razpisal. Policaji, ki so divji polom preiskali, poročajo tele stvari: Neki poslanec je oklofutal več služabnikov in potegnil nož iz žepa, neki drugi je z lesovjem več zborničnih služabnikov pretepel, baron Banff je prijel ministrski stol ter ga butnil na sredo dvorane; dognali so še več takih sirovosti, a je že teh dosti za poročilo.

### Organizacija italijanskih katoličanov.

V Italiji so katoličani v zadnjem času kar utihnili, in s žalostjo opazovali, kako se brezverci rinejo povsod naprej. Zdaj so pa sklenili, da se hočejo združiti in z združenimi močmi braniti svoje prepričanje. Sklenili so ustanoviti po vseh mestih volivne odbore, ki naj se združijo v skupno središče, da bo tako mogoče posredovati med vsemi katoličani cele države. Ustanovili so si zato že tudi potrebna društva. Edino, ki ima rešitev v sebi, je združenje!

### Burskega predsednika pogreb v domovini.

Znani burski predsednik, Pavelj Kriger, je umrl lani na tuji zemlji, izgnan iz domovine, katero je tako junaško branil proti Angležem. Angleži so vsaj mrtvemu skazali čast; dali so ga prepeljati v Pretorijo in ga slovesno pokopali. Vojaki so mu 21krat na čast ustrelili. Pri pogrebu so bili tudi slavni burski poveljniki in vojskovoji Devet, Bota in Burger. Pogreba so se udeležili zastopniki vseh Burov. Pri tej priliki so si pač m slili, da je s Krigerjem tudi njih svobodna država šla v grob.

### Prilodnja španska kraljica.

Listi poročajo, da se bo španski kralj zaročil z vojvodinjo Marijo Antoineto Me klenburško. Nevesta je bila rojena v Benetkah 28. majnika 1884. in je dve leti starejša, kakor ženin, kralj Alfonz, ki je bil rojen 17. majnika 1886.

### Odstavljena kraljica hotela domov.

Saška kraljična Lujiza je pred dvema letoma postala nezvesta svojemu možu, se danjemu saškemu kralju ter ušla s kraljevskega dvora z učiteljem Gironom. Vsled tega so ji vzeli čast kraljčine ter jo ponižali do stanu grofice; prepovedali so ji tudi, se še kdaj pokazati na kraljev dvor. Kraljčini Lujizi se je tožilo po svojih otrokih, od katerih se je morala ločiti, zato je sedaj nenadoma, ko ni bilo kralja doma, prišla v Draždane, da bi prišla do svojih otrok. Ko so policaji to zvedeli, so brž zastražili vsa vrata do kraljevega gradu, da ne bi kraljčina mogla do otrok. Kraljčina je vse poskusila, da bi se ji to posrečilo; preoblekla se je, ali policaji so jo vseeno spoznali in ji zabranili pot do grada. Ko se je kralj z lova povrnil, so mu o tem naznanili, ali odgovoril je svoji bivši ženi, da zaenkrat še ne sme domov.

### Rusko - japonska vojska.

#### Stanje v Mandžuriji.

Odkar je bila ona velika bitka ob reki Šahu in Hunhu — od tega je že poltretji mesec — se na suhem v Mandžuriji ni dogodilo nič važnejšega. Dolgotrajni mir, ki je po tistem hudem boju, nam kaže, da sedaj vojsko vzdržuje ostri zimski čas, ki je nastopil. Strupen mraz, ki šteje ponoči večsah do 20 stopinj pod ničlo in velik sneg ovirata premikanje in gibanje čet. Obe vojski sta si utrdili za zimo močne utrdbe in sedaj počivata v njih, boječ se, da bi jih ena morala prepustiti drugi. Te utrdbe so toliko gorke, da je mogoče prebivati v njih. Manjše praske pa se dogajajo med vojskama skotinskozi. Rusi pošiljajo vedno nove čete na bojno polje. V sredi februarja mislijo imeti čez 100.000 mož več kot Japonci, zato bo Kuropatkin glavno vojsko pričel šele pomladi, ko se bo led otajal. Ta vojska bo najbolj krvava v celi svetovni zgodovini. Japonska bo na vsak način podlegla večji vojaški ruski moči. Tudi ako Port Artur kmalu pade, morajo Japonci vseeno biti premagani, ker so doslej že preveč trpeli.

#### Pred Port Arturjem.

Japonci okoli Port Arturja vedno bolj zmagujejo, to se ne dá tajiti. Zadnjič so



vzeli grič „203 m“, odkoder so vničili portartursko brodovje, sedaj so pa vzeli utrdbo „Kikvanšan“. Rusi so bili premalo pripravljeni za napad, zato so jo Japonci hitro vzeli. Japonci vedoč, da jih ne bo več živih nazaj, so šli junaško v boj. Prvi oddelek vojakov je pokrila zemlja, ki so jo mine kvišku vrgle; drugi oddelek pa je planil na Ruse ter z bajoneti prepodil iz mesta. Padlo ni več ko 50 Rusov, tudi Japonci so imeli le malo izgub. Tudi na to utrdbo, kakor na grič „203 m“, so spravili topove, odkoder streljajo nad portartursko mesto. Rusi svoje utrdbe okoli Port Arturja vseeno zelo uspešno branijo. Tako so na priliko okoli neke utrdbe, Bordi z imenom, potegnili 600 čev-

novega ruskega brodovja, ki plava sedaj na bojišče. Tega novega brodovja se Japonci po pravici boje. Zakaj tolikim ladjam japonsko oslABLJENO in že zelo poškodovano brodovje ne bo kos. Baltovsko brodovje pod admiralom Roždestvenskim plava sedaj od Afrike proti Aziji. Strašno hitro plava; vsak dan prevozi čez 160 kilometrov. Najbolje je, da hitro jadrajo, ker tako dobé Japonce tembolj nepripravljene. Japonski admiral jih bo pričakoval pri Peskadorskih otokih; druga poročila pa pravijo, da plovejo japonske ladje ruskim nasproti in jih baje nameravajo napasti, ko še ne bodo vse skupaj.

pravi, da ruska portarturska posadka trdno upa, da ji pride pomoč še pred 1. marcem. Vkljub velikim izgubam v bojih okrog „203 m. griča“ je ruska posadka vendar popolnoma odločna, da se bori do zadnjega moža.

### Rusko brodovje.

Med tem, ko jedro ruskega pomožnega brodovja plove pod poveljstvom admirala Roždestvenskega okoli rta „Dobre nade“, plove drugi del baltškega brodovja sedaj proti Indijskemu oceanu. Kje se bosta obe brodovji združili, ali bosta sploh skupno potovali na bojišče, seveda ni znano. Eno najvažnejših vprašanj pa je, po kateri poti bodo krenili Rusi, ko bodo prišli k otočju Sunda. Japonci gotovo ne bodo čakali ruskega brodoja pred Port Arturjem, Vladivostkom ali pred kakim japonskim pristaniščem, ampak mu bodo šli nasproti, da ga prej uničijo, nego dojde na svoj cilj. Japonci čaka težka naloga, ker ne vedo kje bi srečali Ruse. Za Folkersamovo brodovje je najkrajša pot iz Port Saida čez otok Cejlon, skozi cesto Malako in Kitajsko morje, za brodovje Roždestvenskega pa bi bila od rta „Dobre nade“ najbližja pot skozi otočje Sunda. Od tu bi potem brodovje lahko plulo vzhodno ali zahodno od Bornea in vzhodno ali zahodno od Filipinov. Se tretja pot je odprta ruskemu brodovju skozi otočje Sunda, to je cesta Japek med otokoma Flores in Sumbava. Ta pot pelje dalje skozi Moluke, vzhodno ali zahodno, mimo Marijanskih otokov proti severu. Pri tem pa pride v poštev, da bodo Rusi, ko dospo v ta otočja, težko prikrivali svoja premikanja, ker od tod vodijo na vse strani brzojavne zveze. Za slučaj, da bi Rusi potovali razdeljeni, bi bila Japoncem naloga zelo otežkočena. Na vsak način bo to zan mivo poglavje v rusko-japonski vojski, kako bo pripeljal Roždestvenski svoje ladje do cilja in kako mu bo Togo to izkušal preprečiti. Na naši sliki je videti pota, po katerih bo lahko plulo rusko brodovje.



Pot baltškega brodovja.

jev dolg jarek, ga pokrili s slamo in lesom in politi s smolo in oljem; ko so Japonci prišli na ta jarek, so ga Rusi zažgali, in tako je več sto Japoncev čisto gorelo. Ogenj je trajal en dan in eno noč. Posadka v Port Arturju je res hrabra. Japonci so pogubili že čez 60 000 mož zapoljo nje. Poroča se tudi, da so Rusi grič „203 m“ vzeli Japoncem nazaj.

### Japonsko in rusko-baltovsko brodovje.

Ko so Japonci razrušili rusko portartursko brodovje, so odšli s svojimi ladjami domov, da bi se doma pripravili za sprejem

### Kitajci zaplenili tri milijone patron.

Kakor se poroča iz Pekina, so 23. decembra Kitajci zaplenili blizu Pekina pri neki železniški postaji tri milijone patron. Strelivo, ki je bilo skrito v volnenih zabojih, je bilo na velblodih dovedeno iz Kalgana ter naslovljeno na neko rusko tvrdo v Tjencinu. Namenjeno je bilo baje za Port Artur. Rusi pa sedaj trdijo, da je bilo namenjeno za rusko posadko v Pekinu in zahtevajo patrone nazaj.

### Do zadnjega moža!

Tokijska brzojavka z dne 28. decembra

### Dajnoveste vesti o bojih pred Port Arturjem.

## Steselj se je udal?

London, 2. januarja. Uradno se poroča iz Tokia, da so sovražnosti pred Port Arturjem ustavljene. Ruski in japonski častniki so se sešli, da se posvetujejo o predaji trdnjave.

Tokio, 2. jan. Mikado je pooblastil Nogita, naj izreče priznanje Steslju in njegovi posadki za junaški odpor. Ruski posadki bodo od japonske strani izkazane vse časti.

London, 2. jan. Ravno kar došla poročila javljajo, da je predaja Port Arturja sklenjena stvar.

London, (Reuterjev urad). Pogajanja za prodajo trdnjave so se med častniki japonskega in ruskega generalnega štaba vršila danes opoldne. Pogoji so sprejeti.

## LISTEK.

### Na starega leta večer.

Velika tihota vlada povsod. V majhni gorski vasi na Gorenjskem je seveda še mirneje kakor sicer na deželi. Kratek mraden dan, zadnji dan v letu se je spremenil že zdavnaj v noč; nebotačni vrhovi gora so zaviti v temoto. Spodaj v mali vaški cerkvi so zbrani župljani. Pazno poslušajo besede častitljivega župnika, ki se spominja prav zgovorno preteklega leta in opominja vernike na novo. „Morebiti, da prav gotovo je za marsikoga izmed nas to leto zadnje; morebiti je že zapisano naše ime med onimi, katere bo pokosila v novem letu neizprosna smrt. Mi vsi pa se moramo poboljšati v prihodnjem letu, mnogo pa se jih mera povrniti nazaj k Bogu. Morebiti kliče Bog še v teh urah starega leta marsikatega, ki hodi po hudobnih potih, in čaka le še naših prošelj, da bi pripeljal k sebi v grehu tavajočo dušo. Molimo torej za vse one, ki so vkovani danes še v verige greha, da vstanejo v novem letu tudi k novemu življenju.“ In goreče je začel nato župnik moliti: „Oče naš“ i. t. d., in je pristavil še ljubko molitvico Matere božje: „Pod tvojo pomoč pribežimo“. In vsi verniki molijo skupno s svojim dušnim pastirjem prav iskreno, a prisrčneje ni pač nihče molil v cerkvi, kakor Anica, hčerka revne šivilje, stanujoče na koncu vasi. Revna žena je morala dokončati še nujno delo in ker so pritiskali nanjo brezsrčni upniki in je potrebovala krvavo zaslužka, se zato ni mogla udeležiti cerkvene pobožnosti na starega leta večer; na praznik novega leta pa ni hotela delati. „Anica“, reče zategadelj mati svoji hčerki, „pojdi sama v cerkev in moli za svojega očeta.“

Čeravno je otrok slišal iz materinih ust besede: „Moli za svojega očeta“ že večkrat, mu vendar niso še nikoli segle tako v srce. Tem besedam mati ni pristavila nikoli nič drugega. Stanovitno je molčala, če jo je Anica izpraševala dalje o očetu. Tako ni vedel otrok ničesar o trpkem materinem trpljenju; ni vedel, da je oče potepuh, ki je bil že šestokrat kaznovan od posvetne oblasti. Mati ni hotela pred otrokom nikoli zmanjšati veljave očetove. A ko je danes duhovnik tako živo priporočal moliti za vse, ki so zabredli na napačna pota, je postalo Anici, kakor bi jo razsvetlil kak žarek.

Prišlo ji je na um, da je morebiti tudi njen oče eden izmed tistih, in molila je še prisrčneje, kakor preje kedaj. Ona ni slutila, da je bila izbrana za žrtvo, ki bo rešila še noč svojega očeta večnega pogubljenja.

Med tem, ko so bili župljani zbrani v cerkvi, je stal zunaj mož, na čigar jeznem obličju so se kar brali črni naklepi, ki so se vzbujali v njegovi duši. Prišel je v mirno vasico, toda ne k ženi in otroku, za te že dolgo ni bilo več njegovo mrzlo srce; marveč, ker je izvedel, da bo prišel po tej poti bogati posestnik Zorè s polno listnico bankovcev. Zasedil in zračunil je to že zdavnaj „Tudi eden iz števila onih, ki imajo preveč, ki ne dade ničesar iz rok in katerim se mora vzeti s silo“, je mrmral poln sovraštva.

Ti revni, zgubljeni človek, božje usmiljenje te hoče rešiti ravno danes, rešiti po tvojem nedolžnem otroku. Čuj, kaj je to? Tu notri so pričeli ravno peti zahvalno pesem, ki se mogočno razlega v tiho noč. Kar je zadonelo veličastno:

„Hvala večnemu Bogu!  
Vse stvari ga zdaj molite,  
Stvarniku, dobrotniku  
Večno slavo zadonite!  
Zbori angelski pojó,  
Hvali zemlja in nebo.“

„Oh vsaj je vse laž in zmota, kar javkajo ti notri“, zagodrnja znova. „Saj ni nobenega Boga, saj tudi ne sme biti!“ Vendar ostane miren, kakor bi bil ulit iz železa in posluša petje, ki mu doni vedno veličastnejše in močnejše na uho. Silno ga pretrese naenkrat, zakaj jasno in glasno odmeva iz cerkve:

„Hvaljen troedini Bog,  
Oče, Sin in Duh presveti  
Iz pregrehe vseh nadlog  
Hotel si naš rod oteti,  
Jezus, naš Odrešenik,  
V smrti milostni sodnik!“

Krčevito se diži stezne ograje. Z vso silo si hoče iznebiti zadržujoče groze in se podati k bližnji gorski cesti. Ob šesti uri namreč prižvižga večerni vlak in po tej in nobeni drugi poti mora iti Zorè, če hoče dospeti domov. In v svoji zaslepljeni neumnosti ni nič pomislil, da bogati posestnik ne bo tako nespameten, da bi nosil s seboj toliko sveto denarja, kakoršno je vzdignil danes, v tako temni noči in si pridržal v žepu le nekaj kron, pustivši ostalo shranjeno v mestu. Pred seboj je videl le denar in zanj, tako ničvredno stvar je hotel zamenjati svojo čast, vso svojo večno srečo. A božje usmiljenje ga že čaka.

Čuj! nenadno zahrešči nekaj na tibi poti, začuje se strašno pretresljiv klic, čuden strah in silna groza ga spreleti po vseh udih in zopet mu zadoni na ušesa:

„Jezus, naš Odrešenik,  
V smrti milostni sodnik!“

Hitro prižge svojo svetilko in potja, kjer se zavije cesta strmovito in pešnevarna pota k hudourniku. Usmiljeni nek otrok je v nevarnosti, da se doli zvrton ga more rešiti, še visi na eni dreven korenini. Še en krik in klic, strašno zvenen padec in po velikem trudu in naportu dobi on v roke mrtvo truplo. On pogleda v ljubki, blede obraz. Tedaj pa tudi strašno zakriči — svoje lastno dete drži mrtvo v naročju. Anica je hotela obkličati še svojo bolno tovarišico in je šla po poti, ki je posala po večdnevnem dežju jako nevarna in spolzka. Božje usmiljenje je pripustilo, da je padla v globočino; srečno je umrla popolnoma še nedolžna in njen oče ni izvršil grozovite hudobije, zakaj Zorè bil med tem časom že zdavnaj na svojem domu. In takrat se je otajala tudi otrok skorja na srcu potepuhovem. S svojim mrtvim otrokom v naročju se povrne veslisan nazaj k svoji ženi, izpovedajoč ji svojo krivdo, in pomagajoč prenašati neznan bolešč. Njemu je izprosil otrok v rešeno novo leto, novo življenje polno pokojne kesanja.

**Rodbina morilcev.** V Towandiji se je skrajno senzacionalna poročila razvnela. Gospa Sofija Merrittova in njen oče, Bigler Johnson, Charles Johnson ter druga hčerka Nancy in Alanson Johnson so obdolženi, da so umorili gospo Johnsonovo, soprogo Bigler Johnsona in njeno malo nečakinjo Annie Benjaminovo. Bigler Johnson je svoj zločin priznal. Pri sodišču je izpovedal, da je sklenil s svojim bratom Charlesom svojo materjo umoriti svojo soprogo, kar je vsakemu obljubil po 3 dolarje plačila. Medtem, ko je bil on sam v Towandi odšla sta njegova mati in brat Charles samostojno stanovanje njegove soproge. Njemu je Charles s sekiro ubil, dočim je njegova mati tekla za njegovo nečakinjo, jo na dohitela in usmrtila. Nato je starka ponosno truplo v hišo in zažgala poslopje, da bi prikrije dvojni umor. Člani rodbine Johnsonov se sedaj eden na drugega zgovarjajo.

**Zet svojega lastnega zeta.** Zamore kdo postati svoj lastni tast, je že dolgo časa govorjeno, da zamore človek postati tudi zet svojega lastnega zeta. Toda to je povsem enostavno. Na leto starega Silvestera Heatha v Wilkesbarre, Pa., se je polastila želja še enkrat se poročiti. Radi tega je prišel k svoji obožljivi hčerki, gospej Hagenbuchovej, na obisk. On se je seznanil z 20 letno Saro, hčerko svojega zeta iz prvega zakona in jo takoj poročil z ženitbeno ponudbo, s katero se je takoj zadovoljila in se pri tej priložnosti poročila. Ker je nevesta še mladoletna, mora v to uje oče privoliti in ta ni dvakrat pomisljal. In tako je prišlo, da je Heath postal zet svojega zeta. Nadaljno zmes tega z rodstva si lahko predstavljamo.



# Razgled po domovini.

**Srečkanja** za razpisane nagrade so udeležilo veliko število rešilcev ugank, sama nabiralcev novih naročnikov. V tokrat, to je na sv. Treh kraljev dan se vrši srečkanje od nalašč za to določene komisije. Prihodnje srečkanja naznanimo v prihodnji številki.

**Našim naročnikom!** Prvo in drugo številko „Domoljuba“ razpošljemo še vedno dosedanjim naročnikom. Kdor še ni naročil naročnine, naj to hitro stori, da se list ne ustavi. Kdor ni dobil pošilnice ali jo je morda prerezal, ko je dobil številko, v kateri je bila priložena, naj pošlje naročnino kar po pošti, kakor znanici in naj dostavi, da je star naročnik. Tistim, ki dobivajo po več „Domoljubov“ skupno pod enim zavitkom, naj pošlji prve številke v dosedanjem obliki, ako že sami pravečasno niso nam poslali izpremembe. Za v bodoče pa prosimo, da se nam po dopisnici naznani natančno, ali kako „Domoljubov“ naj jim v prihodnje pošiljamo.

† **Dr. Matija Prelesnik.** V letošnji noči je prominul previden s zakramenti v tukajšnjem Leonišču veleč. dr. Matija Prelesnik, studijski prefekt v Leonišču. Bolehal je že delj časa, pred nekaj tedni je šel v Leonišče iskat si ljube zdravja. Huda zlatenica in srčna hiba mu ugasili luč življenja. Rojen je bil 1. januarja l. 1872. v Dobropolju na Dolenjem. Gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani. Bil je vedno odličnjak in sicer vedno prvi v razredu. Bog mu je podaril lepe, bogate darove. Že kot gimnazijec je kazal veliko spretnost v pisateljevanju v „Domoljubu“, ki jim je bil kot osmošolec redni urednik. L. 1892. je dovršil maturo z odlično oceno, nato je vstopil v ljubljansko bogoslovno semenišče, kjer se je marljivo bavil s bogoslovnimi študijami, pri tem pa ni zamarjal peresa. Ves prosti čas je posvečeval pisateljevanju. Priča temu so razne vestice in pesmi, ki so jih prinašali „Podpisni glasi“. Kot bogoslovec četrtoletnik pod imenom Bogdan Vened spisal dolgo pesem „Ženitev vojvode Ferdulfa“, ki jo je izdala Knezova knjižnica. Ta pesem takrat vzbudila mnogo pozornosti in marsikdo je vprašal: „Kdo je ta Bogdan Vened?“ L. 1895. je bil posvečen v mašnika. Nato je bil za kapiteljskega vikarja v Novo mesto, kjer je ostal 3 leta. Kljub temu, da je imel mnogo službenih poslov, je v teh 3 letih dovršil 3 bogoslovne rigorozne v Gradcu. Da se še bolj spopolnil v bogoslovnih študijah, je l. 1899. odšel na Dunaj v višje du-

hovsko izobraževališče pri sv. Avguštinu, kjer je ostal eno leto. Tam je s hvalnim uspehom dovršil zadnji biblični rigoroz ter bil l. 1900. promoviran v doktorja bogoslovja. Ko se je povrnil v domovino, je bil imenovan semeniškim prefektom, kar je ostal do svoje smrti. Ves ta čas je z večine preživel v svoji sobi ter se bavil s pisateljevanjem. Ravno to, da se je premalo gibal, je še bolj upognilo njegovo že tako rahlo zdravje. Zadnja leta je bil sotrudnik raznim listom. V „Kat. Obzorniku“ je izdal tehtni zgodovinski spis „Protireformacija na Kranjskem“ in pa spis: „O katoliških redovih“. Zlasti vnet sotrudnik pa je bil „Dom in Svetu“. L. 1902. je izdal „Nesrečno zlato“. Potem je začel z globoko zamišljeno trilogijo. L. 1903. je izšel prvi del: „Naš stari greh“. Lani je izhajal drugi del: „V smrtni senci“. Za l. 1905. je pripravljaj tretji del: „Veneta“. Še na postelji je spisal rokopis za drugo številko letošnjega letnika, a nemila smrt mu je iztrgala pero iz rok. Na slovenskem literarnem polju je zazijala nova vrzel. . . Dr. Matija Prelesnik je bil blaga duša, imel je dobro srce pa bistro glavo. Za slovenski narod škoda njegovega talenta. Sveti naj mu večna luč!

**Promoviran** je bil 22. decembra na dunajskem vseučilišču doktorjem modroslovja čast. gospod Ivan Knific, bodoč. profesor na škofovih zavodih v Šent Vidu nad Ljubljano. Iskreno čestitamo!

**Umrl** je dne 29. decembra benedictinac v Vogljah pri St. Juriju na Gorenjskem g. Mihael Kotnik, rojen l. 1832. na Vrhniki. N. v m. p.!

**Občini Tomišelj in Vrbljenje** sta izvolili za zasluge ob ustanovitvi župnije častnim občanom: Prevzvišenega gosp. knezoškofa Antona Bon. Jegliča, g. dež. odbornika Frančiška Povšeta in g. župnika Jožefa Knifica

„**Notranjec**“. Že večkrat smo čuli, da bo pričel v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani izhajati list „Notranjec“. To se je zgodilo. Uredništvo je v Postojni. „Notranjca“ izdaja Makso Seber, ki je te dni dobil dovoljenje za „Akcično tiskarno“ v Postojni. „Notranjec“ pravi, da se bo boril za „naprednost“, pozdravljajo ga pa taki nazadnjaki, ki so zbrani okolu „Slov. Naroda“. Pravi, da bo pospeševal podrobno ljudsko „delo“, a zdi se nam, da samo tako, ki bo všeč onim, ki so tako upili, ko je katoliško-narodna stranka oprostila Notranjca iz oderuških rok. „Notranjec“ že v prvi številki kaže svoje liberalno kopito.

Delal bo za liberalizem, ne za slovensko ljudstvo. Tako je stališče proti temu listu vsakemu poštenemu Notranjcu dano. Ne maramo liberalnih listov, ki očitno kažejo svojo barvo, ne maramo pa tudi listov, ki si nadevajo hinavsko krinko, a katere so ustanovili ljudje, ki se sicer kažejo za najbolj zagrizene liberalce.

**Občinski odbori, pozor!** Piše se nam: Sedaj, ko se delajo ravno občinski proračuni, opozarjamo slavne občinske odbore, naj sebi in svojim občanom v prid sklenejo za prihodnje leto pobirati od deželnega odbora dovoljeno občinsko naklado na žganje in pivo. Nikjer lože dobiti lepih dohodkov, s katerimi se lahko ali kaj novega napravi ali pa druge občinske naklade znižajo. Ena občina srednje velikosti na Gorenjskem bo imela letos 800 kron čistega dobička od tega, pri vsem tem, da vtihotaplajo mnogo žganja iz sosednih občin, ki nimajo te naklade. In to ravno je napačno pritej reči, da nekatere občine imajo, večina drugih pa noče skleniti te koristne postavne, vsled česar trpe tudi one občine in gostilničarji onih občin, ki so jo sklenile. — Deželni odbor pa bi moral to reč bolj pospeševati in občinam ne težav napravljati, kakor jih je lansko leto neki občini. Krčmarjem, še manj pa pijancem, ta sklep gotovo ne bo všeč, — tega jim tudi nič ne zamerimo — toda občine in deželni odbor imajo predvsem gledati na to, kaj je v korist občinam in ljudstvu sploh. In tukaj je korist dvojna: Žganje pitje se omejuje in občina pride na lahek način do lepšega dohodka. Torej storite!!  
Anti.

**Društveni koledarček „Slovensko krščansko soc. zveze“.** Pred par dnevi je izdala „Slov. krščanska soc. zveza“ svoj „Društveni koledarček“ za l. 1905. Uredil ga je jako spretno č. g. Luka Smolnikar. Prav umestno je, da koledarček ob letošnji 10letnici krščansko socialnega gibanja na Slovenskem prinaša na čelu podobo ustanovitelja slovenske organizacije delavskih slojev dr. Janeza Ev. Kreka.

Koledarček obsega poleg navadnega koledarja tudi zapisnik za razne beležke, prav na mestu je tudi „Gospodarski zapisnik“. Tudi nadaljna vsebina „Koledarčkova“ je bogata. Posebno zanimiv pa je „Seznamek Zvezinih društev“ in njihovo stanje v l. 1904. Ta seznamek podaja točen pregled velikega delovanja slov. kat. izobraževalnih društev. Pri zvezi sta dve akademični društvi z 213 člani (s podpornimi vred rednih je 44), dalje pa je pri „Zvezi“ izobraževalnih društev na Kranjskem: a) pri centralni zvezi 58 društev s 5772 člani, b) pri vipavski podzvezi 12 društev s 562 člani, c) na Koroškem 6 društev s 370 člani

d) na Primorskem 8 društev z 960 člani, e) na Svajerskem 30 društev z 2284 člani skupno 116 društev z 10061 člani.

Še enkrat poudarjamo, da bita koledarček moral imeti vsak, ki se zanima za organizacijo slovenskega ljudstva, ker v njem dobi bogato zbirko dragocenih navodil. Koledarček se je te dni naročnikom razposlal. Ako ga kdo ni dobil, naj ga reklamira. Nekaj koledarčkov je še v zalogi. Posamezen iztisk velja 1 K. Naročnina naj se pošilja na naslov: Luka Smolnikar, stolni vikarj v Ljubljani.

## Gorenjske novice.

\* **Iz moravške doline.** Županom občine Drtije je bil p. m. izvoljen Tič Franc, posestnik v Škerjučah, mož jeklenega značaja in trdega katol. narodnega mišljenja. Tudi odborniki so vsi katol. narodnega prepričanja. Tako je toraj konec nadutega liberalnega gospodarstva v moravški dolini. — Umrila je v Moravčah Marija Jerin. Pokojna je bila vrla katoličanka ter posebna dobrotnica cerkvi. N v m. p.! — Napredne in izobražene se hočejo šteti liberalci v moravški dolini, a da to niso, nam pričajo zadnji dogodki. Torej vidite, na kako nizko stopinjo omike zabredejo oni, ki se dajo zavoditi po pristaših „Narodove“ klike.

\* **Smrtna kosa.** V Šmartnu pri Kranju je umrl 15. decembra m. l. prečastiti gospod župnik in dekan Jakob Razboršek. Pokojni gospod je bil rojen 1. avg. 1836. v čemšenski župniji, posvečen v mašnika 3. avg. 1862. Ko je bil v Gradu župnik in obenem dekan za radovljiško dekanijo, se je velko trudil da bi zidali novo cerkev. Zadnja leta je bolehal, a trpljenje potrpežljivo prenašal. Pogreb je bil jako lep. Dasi je bil na nedeljo, mu je vendar 20 duhovnih sobratov skazalo zadnjo čast. Na tisoče ljudstva je spremilo pokojnega g. dekana. Svetila mu večna luč! — V Kranju je umrl 20. decembra dvajsetletni Anton Šamberger, sin c. kr. notarja. Bil je zelo nadarjen dijak in vzornega vedenja. Naj v miru počiva!

\* **Iz tunela.** V predoru na Hrušici zopet nagaja v spodnjem rovu žveplena voda. Ker ni mogoče delati naprej zaradi velike množine vode, mislijo sedaj obzidavati že skopani rov in potem šele kopati naprej, ko bo prejšnji prostor ves dodelan. — Pred štirinajstimi dnevi sta se zopet zgodili dve nesreči pri gradbi tunela. Delavca Batoč je zagrabil granik, ko se je peljal iz tunela. Granik je bil prenizko doli in je Batoča prijel za stopali. Kakih deset minut je bil Batoč v smrtni nevarnosti. Ako bi ne bil vlak takoj obstal, ga bi bilo zdrobilo. Drugi

dan potem se je ponesrečil Hrvat Valentin Nekič. Rinil je voziček po tiru, med tem pa pride za njim drugi voziček in ga znatno rani na kolenu. — Alkoholizem ali po domače povedano pijančevanje je na Hrušici, odkar se dela predor, doma. Ker pa alkohol, kadar zleze v lase, daje človeku pogum, je umevno, da pride večkrat do pretepa in poboja. Tako je bil zopet pretep na cesti zvečer na sveti dan. Eden jo je skupil na očesu. Orožniki so pomirili prehudo kri.

\* **Skala ubila.** V kamenolomu v Štengah je ubila skala Hrvata Josipa Nekiča ki je bil predstojnik delavcev. Več kot 15 meterskih centov težak kos se je prevrnil nanj. Ako bi se ne bila skala zadela ob smreko, bi bila nesreča lahko še večja, ker bi bila priletela v barako, kjer je spalo pet Makedoncev. Zgodilo se je to 18. decembra v nedeljo, ker so, kakor po navadi ob nedeljah, delali v kamenolomu.

\* **Ponesrečil** se je na Jesenicah nasproti kolodvoru neki delavec Italijan. Kopal je material za nasipanje, tu pa je priletel težek kos zmrzle zemlje nanj. Ker je bilo precej pozno, ni opazil pravočasno nevarnosti in zemlja mu je zmečkala glavo. V par minutah je izdihnil. Pokopan je bil na sveti večer ob pol šestih. Pri pogrebu mu je svetilo kakih 200 tovarišev-rojakov. Bil je res čaroben prizor.

\* **Električno železnico** bode speljala tovarna od Save na Javornik. V ta namen se je vršil ogled.

\* **Svoj delavski dom** si bo zgradilo „Kat. delavsko društvo“ na Savi pri Jesenicah. Kupilo je od delavskega konsumnega društva prostora okoli 150 kvadratnih sežnjev. Z zidanjem se bo pričelo spomladi, da se bo dvorana jeseni že lahko rabila. Skrajna potreba je že bila, da začne društvo z zidanjem svojega doma. Kdor je bil v prostorih kat. del. društva, kadar je napravilo kako veselico ali predavanje, je moral uvideti to potrebo. Potem se bo šele društvo moglo razvijati in rasti, kadar postavi svoj dom. Zato pa vsak prijatelj društva z veseljem pozdravlja ta sklep.

\* **Predstavo** je priredilo „Kat. del. društvo“ na Savi pri Jesenicah na dan svetega Štefana in na novo leto. Predstavljali so dobro fantje igro „V zadnjem trenutku“, ki je prav primerna za božične praznike. Obakrat je bila društvena dvorana prenapolnjena.

\* **Občni zbor** bo imelo „Kat. del. društvo“ v društvenih prostorih pri Markotu na Savi dne 15. januarja ob 8. uri zvečer.

\* **Izpod Jelenovega roga.** Sv. Miklavž je prinesel čemšenskemur kaplanu na vrt lepo dišečo vijolico; pač redka prikazen v tem času. — Podšentjurijem pokopali smo starega „Pe-

klenščka“. Čeprav je Peklenšček, pa misliti da mu je sv. Peter odprl nebeška vrata „paradiž“; vsaj je doztaj prebival še na „Paradžem“, ne samo v paradižu.

\* **Državna podpora.** Občina Rovanjska pri Kamniku dobila je za vodovod na Rovanjski 15.800 K državne podpore.

\* **Zrtev žganjepitja.** Miha Bihljart in krovec iz Gornice, je štiri dni čaka pri Jerneju Urankarju, posestniku v Črni vrhu pri Kamniku. Zvečer dne 16. decembra je gospodar prinesel Balohu pol litra žganja. Prenočil je na klopi pri Urankarju, ponoči se je pa s klopi zavalil na tla. Bil je tak mrtev.

\* **Umril** je na Vrhniku Peter Lenassi bivši župan in posestnik. Lenassi je bil mnogo let pravi ljudski župan; zadnjič je bil izvoljen pred 21. leti.

\* **V Ameriki ustreljen.** Iz Bana Mont., se poroča, da je v noči 6. decembra par minut popoldni nek nepoznan ropar cesti ustrelil našega rojaka Ivana Ferlan ko je šel slednji z nekim prijateljem prodomu Ropar je obema ukazal naj dvigneta roke, toda istodobno je tudi streljal in tako pogodil nesrečnega rojaka v vrat. Ferlan je bil na mestu mrtev. Pokojnik je doma Poljan pri Škofji Loki in ostavlja v Ameriki soprogo in troje otrok.

\* **Bitka v sveti noči.** V sveti noči se je steplo v neki gostilni devet fantov s Hrušice pri Ljubljani. V par trenotkih je bilo pet fantov ranjenih. Fantje so streljali tudi iz revolverjev. Nevarno ranjena Martina Jeraniča in Jak. Drakslerja so prepeljali v deželno bolnišnico.

\* **S Kranjske gore** se nam piše. Že večkrat smo čuvali, da razne občine pobirajo občinsko doklado na žganje na kocih zakladu za reveže. Ker imamo tudi pri nas mnogo ubogih, bilo bi primerno, ko bi se to tudi pri nas zgodilo.

\* **V Dolu pod Ljubljano** se bo dne 15. jan. vršil ustanovni shod k. s. izobraznega društva. K mnogobrojni udeležbi so povabljeni vsi dobro misleči Dolani.

## Dolenjske novice.

*Iz Šent Rupertske doline.*

† **Prevrnil** se je blizu Mirne poštni voz, ker so se splašili konji. Nesreče ni bilo velike, samo šipe so se vse pobile. Previjajo, da so se konji ustrašili zajca, ki je pretekel cesto.

† **Liberalci** na Mirni se hudujejo, ker so pri občinskih volitvah propadli. A kaj pomaga sedaj vsa jeza!

† **Ampak, znajo pa!** Neki liberalci iz Mirne, da bi dobili ljudi na svojo stran, je pisal v Tehboj pismo in med drugimi



di to, da se Kristus ni udeleževal občinskih plitev v sveti deželi. Torej z duhovniki ne potegnili!

† **Vina** je še zmiraj dosti v Št. Rupertovih zidanicah. Kupci le vkup!

† **Na Okrogu** so podružnico sv. Barbara kaj lepo prenovili in preslikali. Zato tudi imeli 10. dec. žegnanje. Vse je šlo dobro, samo po zidanicah so ga ta dan malo več potegnili.

† **Božično drevesce** smo imeli tudi v Št. Rupertu. „Kaj takega pa še!“ so dejali vsi, ki so ga videli.

### **Z ribniške zemlje.**

† **Menda bo Babilon** nastal v ribnici. Pri zadnjih občinskih volitvah so se pojavile hkrati štiri stranke, dve kmečki in dve gospodski. Nam najbolj ugaja ona z graščakom na čelu, katera se je poteno trudila, da spravi brivca v občinski odbor. Je pač imeniten ta brivec, da ima graščake za svoje volilce.

† **V Ameriko** pojde na spomlad vse, karkoli more še kaj gibati. Da bi bilo tudi se srečno!

† **Pod velikolaški zvon** žele priti Raščani in komaj čakajo, da se jim zpolnijo upravičene želje. Všolani so že čak v Lašče, verske svoje dolžnosti opravljajo tudi ondi „samo pravice“ še ni. Da bi o kmalu dobili!

† **Družba za iskanje premoga** je toliko narasla, da bo mogoče spomladi nadaljevati pričeta dela v gregorski občini. Z vplačanimi deleži bo omogočeno se prepričati o množini premoga. Deležniki se še nadalje sprejemajo pri g. Jontesu v Velikih Laščah.

† **Sladka tolažba** v hudi zimi je Grudnova bukev na Volaki. Dva dobra dedca morata stopiti skupaj, da jo objameta in nekaterikrat se bo založila peč, kadar jo bodo dejali iz kože.

† **Premajhno** bo pokopališče v Laščah, ko se privzame Rašica v župnijo. Če zdaj bi prišlo gotovo do kake navskrižnosti, ako bi ne bili ondi tako mirni in potrpežljivi sosedje.

† **Cerkveniki pazite** na cerkvene ure, da bodo vedno kazale prav. Sosebno v krajih, kjer so sodnije je mnogo ležeče tem, da so ure v redu. Marsikatera tožba je bila zamujena radi nerednega cerkvenika ali slabe cerkvene ure.

† **Krajni šolski svet na Karlovcih** naj dela na vso moč na to, da se nova šola sezida v sredini šolskega okoliša, ne pa kje popolno na robu istega.

† **Revizija konsumnih društev** v Loškem potoku in v Laščah se je izvršila in pokazala prav dobre uspehe. Kjer se previdno in pošteno gospodari, kjer

se društveniki drže svojega društva, tam spodleteti ne more.

† **Ce ni bila kukavica?** V zadnjem „Domoljubu“ smo brali o robarskem konsumu besede, ki jih nismo vajeni v našem listu. Dopisnik ne more prikriti veselja nad razdružitvijo konsuma in je tudi načelnika brez vse potrebe pritiral v dopis. Nekaj mora biti zadaj. Kukavica dela nekaj skrivaj.

† **Konsumno društvo v Robu** se je razdružilo. V to nikakor ni bilo primorano, temveč storilo je to zato, da bi morda pozneje kedaj radi nebrižnosti društvnikov ne moralo prenehati z zgubo in škodo. Zdaj so prepustili vso trgovino za 1700 K načelniku in ustanovitelju Peterlinu. Da je niso hoteli prepustiti drugemu za 2000 K, morajo pa že vedeti zakaj; brez vzroka pač niso zavrgli 300 K.

† **Sv. misijon na Vel. Poljanah** bode meseca februarja.

† **Marijina družba za dekleta** ustanovila se je 8. decembra l. l. pri Sv. Gregoriju.

† **V Strugah** so letos zopet sklenili občinsko naklado na žganje z 8 glasovi proti 3. Za ta denar bo poljski čuvaj preganjal poljske in gozdne tatove.

† **Predolg advent** je bil letos, nekaternikom v Strugah, ki so plesali v torek pred božičem in razgrajali. Značilno je, da se je ples vršil v gostilni, kjer imajo „Slovenski Narod.“ Pa naj reče še kdo, da Stružanci ne napredujejo.

### **Belokranjske novice.**

† **Za pokušnjo** so poslali nekateri vinogradniki iz Drašičke okolice svoje vino v deželno klet v Ljubljano. Upajmo, da nas bodo še opozorili, naj bi še poslali — v večji množini in za denar poštenim gostilničarjem, ker bržkone takega pitnega vinca ne bo imela kmalu deželna klet. Na razpolago je še par boljših vin! Cene so res visoke — a je vino to! Gostilničarji, obrnite se na „Kmetijsko društvo“ v Metliki!

† **Božična zabava** v Metliki na sv. večer je lepo uspela. Takega še ni videla Metlika. Ponovi se na sv. treh kraljev popoldan ob 4. O vsem spregovorimo v prihodnjem Domoljubu več.

† **Tako je prav!** Naročniki „Domoljuba“ se množijo! Glejmo, da bo imel vsak „Domoljuba“ pri rokah. Naročajo se naši kmetje tudi na „Slovenca.“ Dobro!

† **V Semiču** so praznik sv. Štefana slovesno praznovali ob obilni udeležbi.

† **Prva dolenjska posojilnica** je imela leta 1904 — pet — občnih — zborov. Kako to? Vprašamo! Pri prvem občnem zboru so se očitale — nerednosti; pri drugem so brali levite in zopet prišli na

dan — nerednosti; pri tretjem so se stavili predlogi novi in stvarni zaradi — nerednosti; pri četrtem bi se moralo odločiti, kako je s temi nerednostmi, ki so že bile v Novem mestu kaznovane, — a se ni; pri petem so se pokazale nove nerednosti, tako da imajo sedaj za novo leto — zopet občni zbor zaradi rekurza. Potem naj pa še kdo reče, da se ljudstvo hujska, ko samo vidi — sad nerednosti, kdo je kriv? Namestnik državnega pravdnika bi vedel odgovoriti: Zato, ker ni revizije vže 30 let.

† **Nova pesem:** V Metliki imajo novo pesem: Staro novo, novo staro. Uglasbena je tudi že, pa pravijo, da nekaterim ne ugaja, ker jo je pel neki neustrašen mož. Pa kakor jim drago! Mi bomo šli vsi — da prav vsi — obenem skupno za novo! Vsak poštenjak bode gotovo za novo — mogoče še celo tri frajle s svojimi 15 glasovi!

† **Vse vasi** bi morale imeti naročnega vsaj „sobotnega Slovenca“. Posebno bi se morali za to zmeniti mladeniči, da bi si pri skupnih sestankih znali kaj povedati! Torej možje in mladeniči, na noge!

† **Popravek.** Ona novica v „Slovenca“ iz Amerike, se nanaša na Antona Šukljeta iz Lokvice, ne na Ant. Šukljeta iz Suhorja.

† **V pokoj** je šel g. Kenda, učitelj na Suhoru. Vstred bolhnosti zapustil je blagi mož šolo, v kateri je deloval res uzorno dolgo vrsto let. Bil je tudi priljubljen posebno pri ljudstvu, kar se težko dobi pri naših učiteljih. Bil je vseskozi veren katoličan in je to tudi očitno znal pokazati. Zato ga niso mogli liberalni tovariši. Želimo blagemu možu še dokaj mirnega življenja!

† **Iz Starega trga.** Če je Marijina družba potrebna ali ne, spozna se že na tem, kolik odpor najde, ko se ustanovi. — No, pri nas je dovolj hud; zlasti mladeničem, ki že v cerkev ne smejo. Na praznik sv. Štefana so znane barabe pretepale družbenike in še streljali za njimi. Orožniki to vedo, pa se ne zganejo; gotovi možje to gledajo, pa lumpe še hujskajo! — Zato pa — klobuke dol! — pred Turki.

### **Iz raznih krajev Dolenjske.**

† **S Police pri Višnji gori** se nam poroča, da po dolgi desetmesečni borbi naposled vendarle izvolili župana, s katerim je večina dobromislečih občanov zadovoljna.

† **Z Brežovice pri Mirni** se nekdo opravičeno pritožuje, da so v kljub obilnim dokladam občinske poti v jako slabem stanju; zlasti od Brežovice do Spodnje Ševence je pot tako zanemarjena, da se prazni vozovi preobračajo in bi v slučaju kake

nesreče še blizu ne bilo mogoče priti. In vendar šteje bližnja okolica nad 100 kmetovalcev. Naj se vendar zganejo tisti, ki imajo dolžnost!

† **Z Rake.** Pri nas je sedaj kakor po hudi nevihti. Strele so švigale, treskalo je, celo treščilo in udarilo je. Zdaj pa je mirno in zopet sije solnce. Pravijo, da je tako še bolj prijetno. Seveda; nam tudi. Toda tak mir se navadno le z vojsko pridobi. Kdo je bil prvi, ki je izzival in klical na korajžo? Mi ne! A če smo izzvani in prisiljeni, se bomo vsikdar tudi branili; zakaj časi, ko je bil eden le sekira, a drugi samo klada, so minuli na Slovenskem. In tako tudi na Raki. G. Varšek še vedno prodaja „Narod“. Nam ni zato, če je on prepričan, da rešenje slovenskemu ljudstvu pride iz „Naroda“. A če sam tako misli, naj svoje prepričanje obdrži zase. Mi pa mislimo, da časopis, ki ljudstvu vero krađe iz srca, ne služi v srečo, ampak v pogubo. Zato z g. Varškom ne bomo zadovoljni, dokler se bo pri njem „Narod“ prodajal in kupoval. Sicer pa ima malo odjemalcev. Poznamo sicer tiste, ki „Narod“ kupujejo; vemo celo za nekega, ki je kupil štiri številke naenkrat in jih zastoj ponujal okrog; pa taki so bolj izjema. Drugi so pametni; in prav je tako. — Raška graščina je prodana in les razprodan in sicer parcelirano. Tako izginjajo veleposestva, in posest prihaja polagoma v roke ljudstva. — Nedavno smo imeli imenitnega gosta pri nas. Blagorodna gospa Hočevarjeva iz Krškega je obiskala g. župnika v njegovi bolezn. Zraven je darovala izdatno svoto za naš vodovod. Tako bomo vodovod vendarle imeli. Pravijo, da obstrukcija „žre“; a vsega vendarle ne požre. — Pred kratkim se je zgodila pri rigolanju vinogradov velika nesreča. Dva moža, Zorko in Gaš, sta razstreljavala kamenje; pa se je razletelo prej ko sta mislila. Odtrgalo je Zorkotu spodnjo čelust, Gala pa je oslepilo. Prepeljali so jih v bolnišnico v Kandijo. Zorko bo težko ozdravel. Nesreča nikdar ne počiva. — Omenili smo enkrat, da bo poslej imel „Domoljub“ pri nas še enkrat toliko naročnikov kakor lani. Res, dosedanje naročanje kaže, da bo temu tako. Zato pa, dragi „Domoljub“ piši, uči in opominjaj še nadalje; mi te bomo vselej z veseljem pričakovali in sprejeli pod streho.

† **Raznoterosti s Čateža pod Zaplazem.** Hranilnica in posojilnica je kupila hišo po umrlem upokojenem župniku J. Klučevškemu; sedaj jako dobro uspeva. Ob letu vam povemo, koliko ima prometa v prvem letu; menda ga bo že 150 tisoč. Iz tega se vidi, kako je bila potrebna. Okoličani so jako hvaležni, ker so prosti ode-

ruških pijavk. Torej: Svoji k svojim! — Dekliška Marijina družba si bo omislila družbeno zastavo. V ta namen že marljivo zbira doneske. — Šola se bo razširila v dvorazredno. Komisija je spoznala, da se bo dalo še v tej šoli za drugi razred s spodnjimi prostori izbajati. Zato smo hvaležni, ker smo rešeni znatnih stroškov — Tukajšnji obč. odbor je naložil davek na žgane pijače. — Drugi načrt za popraviljanje romarske cerkve je dodelan. Seveda veliko boljši kakor prvi. Kaj več o tem pozneje. Da bo pri zidanju blizo voda, se je začel v ta namen delati vodnjak. — Lep dar so dali Materi božji zaplaški Dolenjci v jubilejnem letu, ker so toliko lesa darovali in druge stvari toliko skupaj speljali, da je že ves hribček poln priprav za zidanje. Dekliške Marijine družbe so pa z velikim ščedom pokazale ljubezen do Brezmadežne.

## Notranjske novice.

\* **Pivške vesti:** Povodom smrti presvitlega kneza Hugo Windischgraetza je daroval presvitli knez sin Hugo za reveže v Trnjski duhovniji 90 K, ki so se že razdelili. Za novi cerkveni oltar v Trnji nabrali so domačini v Ameriki: Jurij Brgoč 39 K 22 h, Jožef Česnik je nabral v Klenku 60 K. Dalje so darovali Franc Česnik v Ameriki 2 K, Miha Horvatin v Ameriki 2 K, Anton Štaver, v Ameriki 2 K, Anton Česnik 2 K, Miha Žele iz Trnja 3 K. Neimenovana 3 K. Bog jim obilno povrni in nam novih dobrotnikov nakloni! — Cerkev v Trnji je dobila 4 svetilke, katere je izdelal g. Ivan Kregar v Ljubljani. Delo hvali mojstra. — Pašnike in ostalo gmajno bodo razdelili kmetje v Trnji. Kje bodo potem živino pasli, se neve! Kmetje dobro premislite. — Gmajna pri Paličji je začela 29. dec. goreti. Pravočasno so zagledali ljudje ogenj in pogasili; nasadi borovcev so bili v nevarnosti. Kdo je zažgal, se neve. Bodite previdni v gmajni z žveplenkami ter s kajenjem! — V Ameriki se je ponesrečil pod zemljo Janez Pavlovič iz Paličja. Plin se je užgal in njega umoril. — Na Janeza Požarja se je zemlja udrila in noge poškodovale. Amerika bo marsikoga nesrečnega naredila! — Kmetje se vesele, da je za mleko konkurenca med g. Domiceljem in g. Boletom v Št. Petru. Zdaj dobijo za liter mleka 7 1/2 kr. Pa pravijo, da bodo še več dobili. Kdo bode zmagal, g. Domicelj v Zagorji ali g. Bole v Št. Petru? Uganite! Pa se sliši, da pride še tretji konkurent. Ali bo res? Umrli sta pretečeni mesec Anton Brgoč in Miha Zorman, oba ene starosti 82 let. Bila sta mirna poštenjaka, tako, da ljudje pravijo: tako mirnih ljudi je malo. Naj jima sveti

večna luč. Že dolgo let niso bili ljudje pri nas v Trnji tako dolgo zdravi, kakor te zimo. V Zagorji so menda zelo bolni otroci in drugi. Zima ni bila že dolgo let na Pivki tako lepa kakor letos. — Na sv. Štefana so v Prestranku otvorili mlekarno, a blagoslovili so jo menda z vinom in jedjo, tako da se je še drugi dan poznalo. Narod je privoščil sedaj g. župnika iz Slavine, da ni hotel liberalno mlekarno v Prestranku blagosloviti. Ljudje božji, ali ne veste, da je gospod bolan in tudi, da je po „Narodu“ blagoslov samo formaliteta. Pustite g. župnika pri miru, saj Vi liberalci ga niste vredni! Dobri Slavinci in Kočani ga vedo bolj ceniti, kakor pa Vi!

— **Na Vojskem** je dne 24. novembra treščilo v hišo mladoletnega Janeza Mrak. V hiši so bili čveteri gostovi. Hiša je zelo popolnoma; gostovom pa hišna oprava in živila. Škode je 3000 K. Posestnik je bil zavarovan pri vzajemni zavarovalnici, kateri bode gotovo hitro izplačala vso zavarovalnino. Ko je gorelo, sta bili pa tudi v največji nevarnosti hiši Terezije Kokošar in Franceta Lapajne. Da nista pogoreli, se moramo zahvaliti možem, ki so dan in noč gasili z nevarnostjo lastnega življenja. Nekateri so se opekli. Spodobilo bi se, da bi se može nekoliko odškodovala „North Brit“ ker omenjeni hiši sta zavarovani pri nji — brez truda mož bi pa omenjeni hiši nikakor ne bili ostali. Čudno, da je tako pozno treskalo. Gospod Bog pač kaže, da je vsikdar našega in vsega imetja brezpogojen gospodar!

— **Velik požar.** V nedeljo 20. pr. n. je pogorela vas Silnitabor pri Zagorju. Ob pol 11. je začelo goreti in ker je bil velik veter, je bila v pol ure skoraj cela vas v ognju. Ljudi ni bilo skoraj nik doma, ker so bili vsi v Parjah pri maši. — Pogorelo je 7 hiš, z vsemi gospodarskimi poslopji in vsemi pridelki. Obleko so rešili le tisto, ki so jo imeli na sebi. Orodnik Mibelčič je rešil iz ognja staro ženico, kateri je obleka na eni strani že gorela. Škode je čez 20.000 K. Zažgala je najbrže zlobna roka. — Kdor bi tem najrevnejšim prebivalcem Notranjske hotel pomagati z denarjem, obleko ali živili, naj pošlje za panstvu ali župnemu uradu.

## Iz Starega trga pri Ložu.

— **Z novim letom nov novičar.** Zadnji čas je bil „Domoljub“ čisto pozabljen na loško dolino. Najbrže mu je stari novičar zmrznil. No, da nam ne bodo spet odkod lenobe očitali, optali bomo v novem letu pa mi torbo in jo skušali včasih napolniti z novicami naše „deželice“. „Domoljub“ gotovo nima nič zoper to. (Prav nič! Op. ur.)



— **Grozno bogokletstvo** je izustilo še v starem letu neko liberalno človeče v neki liberalni gostilni. Sopivcev je bilo kar strah nad takim govorjenjem in prav s silo preté so mu ustavili nadaljno bogokletje. To je pač strašno in žalostno. Značilno je to, da se tako govorjenje tako rado godi ravno po liberalnih krčmah, kakor imamo vsaj pri nas skušnjo. Mora že biti res, da „gliha vkup štriha“.

— **Kakor Noe barko** tako delajo, oziroma popravljajo pri nas šolo. Samo ta razloček je, da je Noetova barka vsaj čez 100 let bila za rabo, starotrška pa v kljub vsemu „fikanju“ pravijo, da — ne bo.

— „**Golobini**“ so zadnje jesenske dni spet nekaj popravljali tlak in ograjo. Treba bo pa še nadaljnih poprav, da bo „golobina“ še bolj dosegla svoj namen. Se-

bil tje priženil s Slapa. Ta mož je trdno sklenil, da ne bo volil neumno liberalno, ampak pametno „klerikalno.“ In gospod župan-mesar so sklenili, da bodo napeli vse sile, da ta mož ne bo prišel k volitvi. In oče župan so se pripeljali na Slap in imeli ondi skrivni posvet z najmenitnejšimi liberalnimi glavami. Z opičarjem in obenem krajnim šolskim nadzornikom Jernejem Žoržem, s starim Gašperjem in svetovati je baje pomagal tudi g. učitelj Ivan Mercina. Posvetovali so se, kako premotiti Kobola, da ne bo mogel iti volit. Oče župan so obljubili 50 kron, če se to posreči. In slapenski svetovalci so dali besedo in zagotovilo: „Le brez skrbi bodite, oče župan, bomo že naredili mi, da bo prav.“ In kaj so storili slapenski tajni svetniki? Sporočili so Kobolu v Št. Vid da je njegova sorodnica

cela tri leta, pa še noben bolnik ni umrl v njem. Kaj ni ta špital najbolj zdrav na cellem svetu? Ž veli torej liberalci, ki ste nam sezidali tako zdrav špital!

## Koroške novice.

k **Dragi rojaki!** Znana Vam je naša huda borba za našo slovensko šolo, znan tudi iste žalostni izid: ni je več, edine petrazredne slovenske šole na Koroškem! Zasepljenost nekaterih domačinov; tuji nemški in laški in žal tudi slovanski delavci, ki delajo predor skoz Karavanke, in Slovencem nasprotne šolske oblasti — vse to se je z divjo strastjo zagnalo v zaklad in biser naš, in dasi smo se branili z vsemi močmi, se takej premoči nismo mogli ustaviti: naša slovenska šola je strta, zdobljena v dva dela.

Hud udarec je to ne samo za št. Jakob, ampak za vse koroške Slovence, ker s padcem naše šole se je vsem Slovencem na Koroškem za dolgo zopet odmaknilo upanje priboriti si slovensko šolo. Vendar nikakor ne obupavamo, ker iz raz valin naše šole vidimo dvigati se veliko lepšo, veliko boljšo in popolnejšo šolo: „Narodno šolo“ družbe sv. Cirila in Metoda.

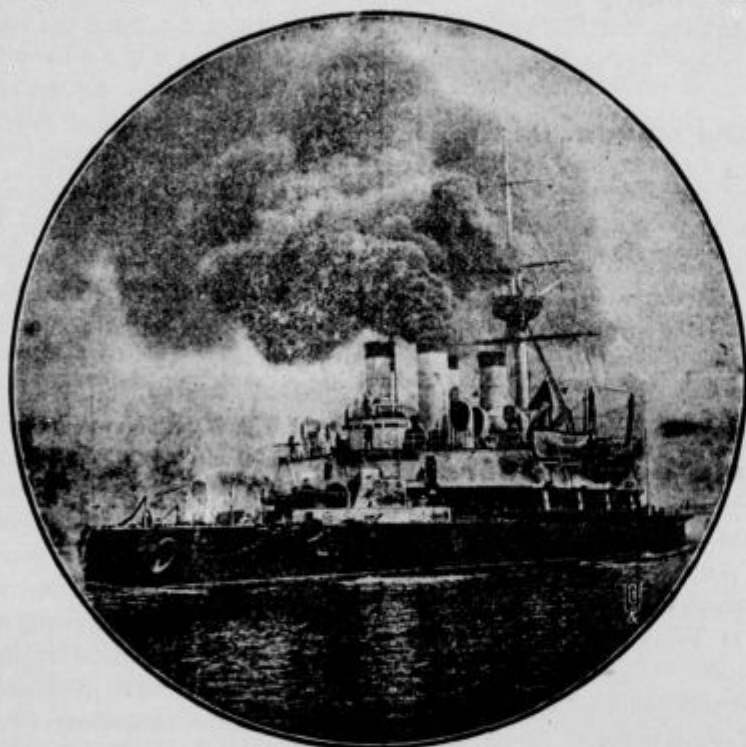
Res je, da je „Nar šola“ sedaj še le misel, a ta misel je tako krepka in povsod sprejeta s takim navdušenjem, da se bo gotovo uresničila. Doma če ljudstvo se je je kot edine ladije rešilke oklenilo z navdušenjem in spožrtovalnostjo, ki presega vsako pričakovanje! Družba sv. Cirila in Metoda je v odborovi seji dne 3. novembra 1904. odobrila to misel in je obljubila, da prevzame vzdrževanje šole, če jo sezidamo ter opravimo sami.

Zastavbo nove šole bo potrebnih najmanj 50.000 kron! — Pač velika svota, gotovo prevelika za nas koroške Slovence — ni pa prevelika za vse Slovence in bližnje nam brate Slovane!

„Ljubezen je dobrotljiva — — ljubezen nikoli ne mine. Na to radodarno ljubezen se zanašamo i mi ter prosimo, nujno prosimo: Bratje rojaki! pomagajte nam sezidati „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu, sezidati ladijo rešilko koroškimi Slovencem, ki se potapljam v požrešnem nemčurskem morju. — „Ne bomo se utopili, dokler bodo se ljubili sini majke Slave.“

Franjo Kobenter, župan. Fr. Majer, nač. šol sveta. Matej Ražun, župnik. Prispevke prejema: Matej Ražun, župnik, pošta Št. Jakob v Rožu, Koroško.

k **Naš poslanec** g. Fr. Grafenauer je v zadnjem deželnozbornem zasedanju vsega



„Navarin“, vojna ladja baltiškega brodogoja.

veda, denar bolj po malem hodi; brez tega pa tudi „golobina“ noče požirati.

— **Dva divja mačka** je vjel pred Božičem nek posestnik na Klancih. Nastavil je bil lisicam, pa sta ona dva v zanjke zašla.

— **Volka so sledili** v zadnjem snegu po Nadleškem gozdu in nad Klanci. Kakor je bilo po sledu spoznati, je lovil srne. Se je že hotel za praznike preskrbeti.

### Iz vipavske doline.

— **Povest, kako je izpodletelo Št. Viškemu mesarju in županu.** V Št. Vidu pri Vipavi so se imele v tretje vršiti občinske volitve. Liberalci so čutili, da se gre resno za njihovo hožo. Pa kaj stori iznajdljiva glava mesarja-župana? Čujte, ljudje božji in strmite! V Št. Vidski občini živi mož Kobol, ki se je

na Slapu zbolela za smrt, naj pride torej na Slap, če jo soče še zadnjikrat živo videti. Mož je res prišel na Slap in liberalni svetniki so imeli namen moža upijaniti, da bi prespal noč na Slapu in bi drugi dan ne mogel k volitvi. Ta liberalni naklep se ni posrečil, kajti našel se je pošten človek, ki je možu posvetil, kaj nameravajo z njim liberalni možakarji in odprl mu je vrata iz dvorišča na cesto in mož je zginil v noč in odšel v Št. Vid in volil drugi dan po svojem prepričanju katoliško-narodno. In Št. Viški oče župan so ohranili 50 kron, izgubili pa bodo sedež na županskem stolcu. Slapenski tajni svetniki so pa žalostni, pa saj to ni čuda, izgubiti kar 50 svetlih kronic, to ni nobena šala.

— **Najbolj zdravi špital na cellem svetu.** Vipavski špital stoji že

skupaj govoril 28krat. Pristaši nem. kršč. soc. stranke so vsi trije skupaj se oglasili k besedi 25krat Kolikrat pa so povzeli besede nemškutarski kimovci? — Slovenci imamo najpridnejšega in najspodobnejšega poslanca

k **Velika nesreča** se je prigodila na postaji Žabnica dne 29. t. m. Tovorni vlak, ki vozi zjutraj ob 7. uri proti Ukvam, ima navadno dve ali tri lokomotive; dve ima špredaj in jedna zadej pritiska. Ko se prične vlak pomikati s postaje, se odtrga pri jednem laškem vozu zaklopenjač pri verigi, vlak vozi naprej z nekaterimi vozovi za gramoz. Ko v hitrosti zapazijo, kaj se je zgodilo, vozi nazaj ne vedoč, da zadnja lokomotiva pritiska zadnji del vlaka naprej. V tem trenutku trčita oba dela s tako močjo skupaj, da so prazni vozovi za gramoz jeden na drugega poskakali. Več vozov je polomljenih. Za lokomotivo je bil voz za vlakovodjo, v katerem so bile tri osebe, dva uslužbenca in vlakovojca. V trenutku, ko je vlak skupaj trčil, je vrglo prazen voz za gramoz s prednjimi kolesi na voz, v katerem so bile osebe. Uslužbenca sta jako poškodovana; jednemu je odlomilo nogo in vsega zmečkalo, drugega tudi hudo ranilo, vlakovodjo pa vrglo ob steno. Ponesrečenca so z brzovlakom odpeljali v bolnišnico v Št. Vid. Na lice mesta je prišla komisija, vlaki so imeli velike zamude.

k **Oboleli** so č. gg. župniki: Štefan Lasnik, v Št. Vidu v Podj. dolini, Matija Nessler v Galiciji in Matija Kuess v Trbižu.

k **Prestavljen** je č. g. Peter Serajnik, kapelan v Št. Jurju v Zilski dolini v istem svojstvu v Trbiž.

k **Zupnijo Črneče** pri Spod. Dravogradu so podelili tamošnjemu provizorju g. J. Zsichen.

k **Umrli** je v Guštanju fužinarski delavec F. Podržan. Padel je pred nekaj časom s kotlja na fužinah. Nato je ležal več časa doma bolan.

k **Na Prevaljah** je umrla [soproga g. nadučitelja Jurkoviča. Pogreb je bil veličasten.

k **Na Lešah** je pogorelo Pólesnikovo posestvo.

k **Shod** podružnice sv. Cirila in Metodja v Škocijanu zadnje nedeljo se je dobro obnesel. Govorili so č. gg. msgr. V. Podgorc, V. Poljanec in J. Dragasnik.

k **Slovenski tajniški tečaj** se je ustanovil v Celovcu. Dobiti sposobne slovenske občinske tajnike, je na Koroškem živa potreba. Obiskujejo ta tečaj slovenski učenci orglarske šole. — Tudi za trgovske vajence se je ustanovil slovensko-nemški tečaj. Dva važna koraka do boljše bodočnosti za Slovence.

## Štajerske novice.

### Občinske volitve v Velenju.

Velenje je eden onih trgov, koje Nemci pri vsakih volitvah napadajo. Saj še ni dolgo, ko je bil ta trg v nemških rokah. Tudi letos so z vso silo naskočili to slovensko trdnjavo. Delali so na vse kriplje: podkupovali, lagali, reklamovali tako, da se je kadilo. Ko pa so na dan volitve videli, da so vsi naši na krovu, so se poskrili. Na naši strani je stal tudi graščak g. pl. Adamovič. Velenje ostane slovensko!

**Umrli** je v Radgoni pri svojih starših č. g. Alojzij Veberič.

**Med mlinska kolesa** je v pijanosti padel v Preretnicah pri posestniku Hrašovcu za mlinarja uslužbeni Vincenc Vičar. Zjutraj so ga našli mrtvega med kolesi.

**Poslanca Orniga** teži radi razžaljenja časti dr. Baum. Kakor trdijo nemški listi hoče Ornig, naj ga štajerski deželni zbor izroči.

**Slovenska zmaga.** Od Sv. Antona v Slovenskih goricah. Pred kratkim so se vršile volitve v občinski odbor za Cerkevjak. Blo se je bati, da še nadalje ostane nemčursko vladarstvo. Danes pa moramo z zadovoljnostjo javiti, da je zmagala sedaj narodna stranka. — Za župana je bil izvoljen veren katoličan in narodnjak, trgovec g. Jožef Tušak. — Čast možem, kateri so volili po svojem prepričanju!

**Za zadnje deželnozborske volitve** so dobili trboveljski demokrati iz Zagorja 100 kron agitacijske podpore. Tako poroča „Rdeči prapor“, kateremu obljublja Miha Cobal pomoč iz Trbovelj in Zagorja, ako se preseli iz Trsta v Ljubljano. Bomo videli.

**Ptuj.** Novo železnico dobimo. Deželni poslanec Ornig bo predlagal v deželni zboru zgradbo nove železnice Rogatec-Ptuj Sv. Trojica-Purkla. Ornig se že dogovarja s posameznimi občinami o tej zadevi. Ali bo kaj obilo kruha iz te moke? Dvomimo!

**Kako se lovi tatove.** Imejitelju posestva Gorice pri Celju je nekdo vedno kradel drva. Na noben način posestnik ni mogel tatu zaslediti. Končno je razne kose lesa zvezal z žico in konce žic zvezal z električnim zvoncec v svoji spalnici. Prihodnjo noč je že pričel zvoniti zvonec. Tat je bil zasačen.

**Tovarna na dražbi.** Papirnica v Jurklostru pri Rimskih toplicah pride 14. januarja t. l. na dražbo. Tovarna je cenjena na 30.418 kron, pripadki pa na 10.930 K.

**Elektrarno zidajo** — kakor nam poročajo iz Trbovelj — na Vodah pred staro glažuto. Preskrbovala bo z elektriko tudi Hrastnik in Zagorje. Želeti je, da jo

napeljejo tudi v Trbovlje. Te bodo potem res moderne.

**Zupanom v Trbovljah** je zopet izvoljen deželni poslanec Ferd. Ruš, ki županuje že od l. 1892.

## Primorske novice.

p **Novi občinski red goriški** nalaga občinam bremena, ki jih bodo utegnili še zelo težiti. Do zdaj so na Goriškem župani s starešini nastavljali, plačevali in odstavljali tajnike. Po novi postavi bo nastavljal tajnike deželni odbor in občinam bo ostala samo pravica plačevati tajnike, ako tajnik ni več za delo, mu dati pokojnino. Ako bi umrl, se bo morala plačevati pokojnina vdovi in otrokom. Obednem pa bo tekla tudi nove mu tajniku cela plača. Lahko doleti kako občino še posebna sreča, da dva tajnika z velikima družinama v kratkem času umrjeta in občina bo imela pravico in dolžnost v istem času za tri tajniške družine skrbeti. Do zdaj je bil tajnik občinski uradnik, po novi postavi bo uradnik deželnega odbora in vlade. Ker bo pa uradnik deželnega odbora, mu bo tekla tudi večja plača. Ako deželni odbor nastavi jurista za tajnika, bo imel plače gotovo 3000 do 4000 K. Nejurist bo gotovo moral imeti 1500 do 2000 K v večji občini. Seveda bodo občine morale nostiti ta veliki strošek za posle ki jih ne izvršujejo zase, ampak za državo v prenesenem delokrogu. In kake tajnike bo nastavljal slovenskemu ljudstvu nasprotni deželni odbor? Tajnik bo neodvisen od župana in bo lahko proti njemu deloval ter se mu smejal, ker bo imel skoro vso oblast v rokah. Iz vsega tega se vidi, kako je nespameten zistem, po katerem se zdaj občinam nalagajo dela, ki so pravzaprav dolžnost državnih političnih oblasti. Slovenski liberalci so glasovali za ta občinski red. „Gorica“ pa pozivlje slovenske župane, naj protestirajo, da ta postava ne dobi najvišjega potrjenja.

p „**Soča**“ pozivlja katoličane, naj neso otroke krstit k protestantom češ, da bi bila to dobra lekcija katoliškim „gorečim duhovnim pastirjem“. Mi pa svetujemo katoličanom, da naj še nadalje neso svoje groše v Gabrščokovo tiskarno, iz katere prihajajo taki nasveti!

p **Smrtna kosa.** Dne 24. decembra je umrl v Gorici Ivan Josip Strelkelj, po kratki, jako mučni bolezn. Zamotala so se mu namreč čreva. Poznali so ga daleč na okolu. Bil je namreč silno bogat in si je to svoje bogastvo sam pridobil. Bil je posestnik raznih in razsežnih zem-



ljišč v Furlaniji in okolici, v mestu pa je imel več svojih hiš. Pokopali so ga na Sv. Gori.

p **Tržaškimi Slovincem** je že nekaj časa zabranjeno pri pogrebih peti slovenske žalostinke v cerkvah in na ulicah. To ni prav! Dolžnost merodajnih krogov je, da se Slovincem dovolijo pravice, kakor jih zaslužijo kot enakopraven narod, potem bo vedno manj razburjenja.

p **Tržaške bombe pred dunajskimi porotniki.** Radi tržaških bomb obtoženi se bodo morali pred dunajskimi porotniki tudi zagovarjati, da so delali na to, naj se Trident s pomočjo Riccioletta Garibaldija loči od Avstrije.

p **Skrivnostna smrt.** V Trstu so našli mrtvo truplo mladeniča Karla Hofbauer. Njegova mati pravi, da se je sam umoril, ker se je bal, da ga ne potrdijo za vojaka. Slučaj je temen. Morda je bil umorjen.

## Nova župnijska cerkev

**sv. Antona Padovanskega na Viču pri Ljubljani.** Župnija Marijino Oznanjenje v Ljubljani je narasla na 13.500 duš in se razteza po Tržaški cesti na daljavo ene ure. Občina Vič-Glince šteje sama 3.500 duš, kajti hiše rastejo iz tal kakor gobe. V desetih letih so nastale cele nove vasi, n. prim. Novavas, Rožna dolina, Amerika, v katerih prebivajo večinoma delavski sloji, ki potrebujejo posebne duhovne oskrbe. Tudi je zunaj četverorazredna šola, oddaljena tri četrti ure od Ljubljane. Nujno je potrebno, da se v občini Vič-Glince ustanovi posebna župnija, da bodo zamogli ljudje v cerkev, zlasti v zimskem času, da bodo duhovni pastirji sredi ljudstva, v neposredni dotiki z njim, ker le tako je mogoče na drobno pastirovanje in verska organizacija ljudstva. Z visokega mesta se je izrazila želja, naj frančiškanska provincija sezida na Viču novo cerkev in ustanovi novo župnijo — hčerko. Provincija se težko loti te naloge, ker ji nedostaje denarnih pripomočkov, občina sama pa tudi ne more zidati cerkve; saj še ni plačala nove šole, pa bo že treba razširiti jo.

Ustanovilo se je tedaj cerkveno-stavbeno društvo, potrjeno od visoke c. kr. deželne vlade, ki naj bi zbiralo potrebnih doneskov in sezidalo cerkev. K društvu lahko pristopi vsaka fizična in moralna oseba, ki plača na mesec 20 vinarjev. Dobrotniki plačajo 200 kron, ustanovniki 1000 kron. Namen društva se bo dosegel le tedaj, ako se društvo raztegne na celo deželo. Bodi tedaj društvo priporočeno vsem častilcem svetega

Antona Padovanskega, tretjerednim družbam, Marijinim in drugim družbam; naj pomagajo pri tem dobrem delu, naj pomagajo razpečavati društvene knjižice, nabirati člane in denar, širiti idejo ustanovitve nove župnije itd. V frančiškanskem samostanu v Ljubljani je sedež društva, od tam se dajo pojasnila, razpošiljajo knjižice in vpisovalne pole, tjekaj se vpošilja članarina. Jako zaslužljivo je za prečastite gg. duhovnike in druge nabiralce in nabiralke to delo, saj se bere pri Tobiji: „Blaženi, ki bodo Tebe zidali!“

Vsi člani so deležni svetih maš, ki se bodo opravljale od pričetka do zaključka družbe vsak prvi torek v mesecu pri svetnikovem altarju najprej v Ljubljani, potem pa na Viču. Sv. Anton pa tudi nikomur ne bo ostal dolžan.

Kako je podjetje pri srcu prevzvišenemu gospodu knezoškofu, se spozna iz pisma, ki ga je Prevzvišeni pisal preč. o. provincijalu: „Prav posebno ste me razveselili, ko ste mi povedali, da mislite na Viču sezidati lepo cerkev na čast sv. Antonu in ustanoviti tam novo župnijo. Iz dna srca Vam čast tam na tem plemenitem namenu, ki je zares v čast božjo in zveličanje duš. Naj Gospod delo blagoslovi, da se srečno začne in prav kmalu srečno konča.“

Neradi bi bili komu nadležni, vendar se bomo obrnili pismeno, z vpisovalnimi polami in knjižicami pravil na vse strani in prosimo blagovoljnega sodelovanja.

V Ljubljani, o božiču 1904.

P. Hugolin Sattner, predsednik družbe.

## Drobtine.

**Gašper Križnik.** Na prvi strani prinašamo sliko † Gašperja Križnika, pridnega nabiravca narodnega blaga, trgovca v Motniku. V zadnji številki „Domoljuba“ smo več o njem pisali v dopisu iz Motnika; bil je skozi in skozi tudi naročnik in so-trudnik našega lista.

**Sivi lasje vsled strahu.** Iz Trenton, James A. Mullen je nedavno dohitela izredna nesreča. Tekom treh minut, ko je izkušal vzeti svojo nogo iz med relsov na železniškem tiru, postali so njegovi lasje snežnobeli. Mullen je šel preko železniškega tira in pri tem mu je čevelj obtičal med dvema relsoma izogibališča. V tem trenutku je pridrdral z vso hitrostjo proti njemu tovorni vlak in nesrečneš je zrl gotovi smrti v obraz. Z vso močjo je izkušal svojo nogo oprostiti, toda njegov trud je bil zastonj. Ko je bil vlak oddaljen le še par korakov, prihitel je k njemu nek močan italijanski delavec, ga objel in odtrgal od relsov in v tem trenutku je vozil mimo tovorni vlak. Mullen je na nogi, od katere mu je njegov rešitelj odtrgal čevelj, izdatno ranjen.

**Način pozdravljanja.** Ljudje iz različnih krajev sveta in različnih narodnosti pozdravljajo se na vse mogoče in čudne

načine. Braziljanec n. pr. položi glavo na trebuh onega, ki mu velja pozdrav. — Mehikanec dotakne se najprej zemlje in potem poljubi roko onega, ki ga pozdravlja. — Indijanka odkrije pri pozdravu svoje prsi. — Otočan južnega morja sname svojo pernico z glave ter jo dene onemu na glavo, ki ga hoče pozdraviti. — Ako se srečata dva Arabca, delata kakor bi hotela eden drugemu roko poljubiti, česar pa ne storita — Prebivalci z otoka Atahaiti si razkrijejo ves gornji del života. — Etijopec odpaše pas onemu, katerega pozdravlja, ter si ga pripaše sebi. — Gronlandčan poljubi onega, ki ga pozdravlja. — Kafarec pljune v roke onemu, kogar pozdravlja. — Siamec sleče svoje gornje hlače ter jih omota onemu okoli telesa, katerega pozdravlja. — Kako Evropejca pozdravlja, nam je znano; sicer pa tudi on pozdravlja na različne načine: eden se odkrije, kakor bi hotel nekaj streti s klobuka, drugi prinese klobuk kar do drugega stegna, tretji zopet stegne roko; zopet nekateri pozdravijo ter privzdignejo klobuk, kakor bi hoteli kakega puča izpustiti izpod klobuka. Marsikedar se pripeti, da se Evropejci pozdravljajo tudi s palicami.



Dr. pl. Koerber.

**Lov na volkove na Ruskem.** Poseben način lova, v katerem je korist združena v zabavo, imajo na Ruskem in sicer na volkove. Več izurjenih strelcev sede na lahke sani, v katere so vpreženi iskrni konji. Voznik mora biti v svojem poslu že izurjen. Na voz vzamejo lovci seboj še mladega prašička. Ko ga kdo vsčipne v nogo, prašiček zacvili in njegov glas obrne nase pozornost volkov, ki si zažele mastne svinjske pečenke. Takoj se seveda zapode volkovi za sanmi. Da jih zgrabijo lovci kolikor mogoče blizu, tupatam pokažejo volkovom prašička. Vsaka zver, ki si drzne preblizu, pade, zadeta od smrtonosne svinčenke. Konji se seveda plaše pred volkovi ter dirjajo po bliskovo po ravnini. Vse je podobno divjemu lovu. Vozniku in strelcem je treba mirne roke in hladne krvi, ker pogled na lesketajoče se volčje oči in odprta žrela iz tolike bližine ni baš prijeten.

**Petrolei na morju** Kapitan ladje „San Jacinto“ poroča iz New Yorka, da se je v Mehikanskem zalivu peljal s svojo ladjo več milj daleč po več col debeli petrolejni plasti. Veščaki so mnenja, da je v morju jel izvirati nov petrolejni vrelec.

**Potujoče močvirje.** Iz Londona poročajo: V grofiji Roskonson se je začelo



premikati več kvadratnih kilometrov obširno močvirje. Skoro cela vas je izginila. Močvirje preti sedaj mestu Caflerea. Potovanje se je pričelo v soboto in močvirje je do nedelje prišlo pol milje daleč. Prebivalci koč, ki jih je požrlo močvirje, so prestrašeni bežali. Mnogo jih je brez strehe. Oblasti so dale takoj kopati odvodne järke, da zažre močvirje.

**Japonski Salomon** Japonska legenda pripoveduje tako-le: Mlada žena, ki je bila revna, je morala svoje dete oddati v rejo neki drugi ženski, ker je sama morala iti služiti k drugim ljudem. Po nekoliko letih je zapustila svojo službo ter je hotela svoje dete, ki ga je srčno ljubila, zopet imeti pri sebi. V njeno veliko presenečenje pa ji pove ona žena kateri je dala otroka v rejo, da je to njen lasten otrok ter ga ni hotela izročiti materi. Zadeva je prišla pred slavnega in modrega sodnika Oka, ki je slovel daleč naokrog vsled svoje pravičnosti in bistroumnosti. Ta je zapovedal, naj vsaka obeh žena prime za eno otrokovo roko ter prične vleči. Ona, katera bo močnejša, bo odvezla otroka. Prava mati, ki se ni upala ustavljati temu povelju, je prišla na rahlo in nežno roko svojega otroka, med tem ko je pričela tuja žena na vso moč vleči. Komaj pa je otrok zavpil, je izpustila mati njegovo roko ter ni hotela več vleči. Njeni prijatelji so ji prigovarjali, druga žena ji je glasno klicala naj nadaljuje. Sodnik je sedel tiho in pazljivo, sedaj pa vstane, označi neusmiljeno žensko za drzno goljufico ki nima materinskega čuta, ker lahko gleda trpljenje lastnega otroka ter jo ukaže strogo kaznovati. Srečni materi pa da otroka nazaj.

**Modri in rdeči.** Zanimiva povedka se pripoveduje iz volivnega boja v Kanadi. V Kanadi prepoveduje zakon nositi strankarske barve, ker se s tem le netijo politične strasti. Splošno pa velja za liberalce rdeča barva za konservativce pa modra. Duhovnikom v provinciji Quibeck je pa še celo prepovedano udeleževati se političnega življenja ter vplivati na volivce. Iz te zagate pa je našel originalen izhod neki stari pridigar, ki je svojim vernim ovčicam takole govoril o volitvi: „Ljubi otroci, o politiki vam ne smem reči ničesar. Postava mi prepoveduje, vmešavati se v take stvari. Toda opomniti vas pa pač smem, da je nebo modro, pekel pa rdeč.“

**Pokojnina pesniku** Italijanska zbornica je soglasno sprejela zakonski načrt, s katerim se vseučiliškemu profesorju Giosuju Carducciju — pesniku satanove ode — podeljuje ob priliki njegovega upokojenja v znak hvalečnosti celega naroda posebna pokojnina letnih 12.000 lir. Carducci je star sedaj 60 let ter deluje že od l. 1861 na bolonjskem vseučilišču kot profesor italijanske literature.

**Prisega prostozidarjev.** Gustava Tery so 16. nov. zaslišali pri sodišču v Parizu kot prič o neki tiskovni pravdi. Najpreje bi bil moral priseči, da bo govoril resnico, toda priseči ni hotel. Pravi: „Prostozidar sem in ne smem vse resnice povedati. Svet prostozidarske lože je odredil, da se mora obdolženi senator Delpech spoznati za nedolžnega in o tem je obvestila vse člane v posebni okrožnici. Preden bom prisegel, morem dobiti dovoljenje od vel-

mojstra“. Na to je nadaljeval: „Sam rad prisežem. Ne vem zakaj so odstranili prisego na Kristusa, ko moramo biti sužnji prisega na trikot. Vedite, da vsi, ki so položili prostozidarsko prisego, ne smejo povedati vse resnice“. Obljubil je, da bo obdajal vse tozadevne prostozidarske dokumente. Iz tega se razvidi, kako nevarna družba je to.

**Sijajno plačilo** za zvesto službovanje so dobili uradniki, ki so bili v službi nek ga Jurija Williama v Walesu. Oskrbniku svojih kamenolomov je zapustil 1.400.000 K; njegovi hčeri 2.000.000 K, ki se ji izplačajo, ko bo 10letna deklica stara 21 let, ali pa, če se prej omoži. Svojemu oskrbniku zemljišč je zapustil 400.000 K, svojemu tajniku 400.000 K, asistentu zemljiškega oskrbnišva 60.000 K, revizorju 20.000 K. Tudi služabništvo ni odšlo praznih rok. Skupna zapuščina znaša 65.000.000 K.

**Posvetil mu je.** Več potnikov je čakalo pri blagajni, da kupijo vozne listke, med njimi tudi mlad gospod človek. Trenotek pozneje prihiti star duhovnik, ki se je hotel vstopiti kar pred prve. Ko ga je službujoči uradnik uljudno opomnil na red, vstopil se je molče za mladega, gosposkega človeka, ki je prišel ravno pred njim.

„Ha“, je dejal gospodič z zaničljivim glasom, „tudi vi morate v vrsto. Tukaj je ravno tako kakor pri spovedi, z denarjem v roki čakajo, da pridejo na vrsto!“ „Ali mislite s tem povedati“, je dejal mirno duhovnik „da ste vi že kdaj spovedniku dali kaj denarja?“ „Kaj pa, in ne samo enkrat!“ „Potem“, je dejal duhovnik počasi, „Vas prosim, govorite malo bolj tiho pred ljudmi. Vsi namreč vedo, da le tisti spovedniku prinesó denar, ki so ga ukradli in ga hočejo vrniti.“ Gospodič bi bil najrajši izginil, tako ga je bilo sram pred ljudmi.

## Narodno gospodarstvo.

### Setev plevela.

Mnogo je še ljudi, ki mislijo, da pride raznovrsten plevel kar sam od sebe na njihove njive. „Hudobni sovražnik je zasejal plevel med pšenico“, ta svetopisemska beseda jim šumi po ušesih. Toda to ne velja tukaj in ima prav priprost, domač vzrok, ki je največkrat gospodarjeva lastna brezkrbnost. Sicer imamo letine, ko je tudi polje najpridnejših gospodarjev plevela polno, tako na pr. v deževnem poletju 1890, toda to se le izjeme, katerim nasproti je gospodar brez moči in jih provzročijo vremenski vplivi.

Vrhne plasti naše zemlje po njivah in travnikih so polne raznega rastlinskega semena ki samo zato ne kali, ker ne najde življenskih pogojev zato: zraka svetlobe, toplote; kakor hitro pa jih ima, tudi vzkali.

Po navadi vzkali samo ono plevelno seme, ki je v gorenji skorji zemlje in ga zadene luč in gorkota; če pa spravimo kako globljo zemsko plast na površje, se prikazen ponavlja; dokaz, da je zemlja precej na globoko prenapolnjena s plevelom. Zato tudi

ni za uničenje nekaterih plevelov v jarem žitu boljšega sredstva od tega, da njivo kase da zgodaj prebrnemo, da plevel vzkali in ga s sledečim obdelovanjem popolnoma zataremo.

Naši najnevarnejši pleveli se morejo čudovito pomnoževati; to in pa dolgoletno kaljivost plevelnega zrnja v zemlji nam razlaga dejstvo, da je naša njivska zemlja vsa prenasočena s plevelom. Tako so našli na eni sami rastlini stoklase 700, njivske gorčine in grenkuljice 3000, kokalja 2500, zlatice 4000, plešca 14000, divjega maka 50000 semen; četudi ptice in vreme in druge okolnosti uničijo mnogo tega semena, vendar ga še vedno ostane dovolj, da more ob ugodnem vremenu postati pogubno naši setvi. In ker plevel dozori navadno pred žitom in rad izpade, tedaj je narava dovolj poskrbela za njegov obstanek na njivi.

Zato kmet prav za prav nima nobenega povoda, da bi še sam skrbel za ohranitev plevela na njivi. In vendar dela to s tem, da z žitom vred seje tudi velike množine plevela na njivo. Tega morda mnogo mojih prijateljev ne verjame — a pri tem pa vse eno ostane! Kajti v premnogih hišah se še veliko premalo pobrigajo za dobro semensko žito: in vendar je dobra žetev v nemali meri odvisna od dobrega semena.

Skrben gospodar odbere, ko še žite stoji na njivi, najboljša mesta za seme, ter skrbno pazi nanje pri žetvi in mlačvi, ter žito slednjič še spajklja, da bi pa kedaj skrbno preiskal, koliko ima blago kaj plevela v sebi, to se le redkokedaj zgodi. Kdor se enkrat potruži in zbere en sam liter semenskega žita z roko, ta se bo le čudil nad stotinami, morda tisočinami plevelnih zrn, ki se zavoljo svoje drobnosti navadno niti ne opazijo ne. In čim drobnejše je zrnje, toliko več nesnage je v njem in toliko težje je čiščenje. Zberite le en sam naprstek deteljnega semena vestno in videli boste čudeži! In vsa ta nesnaga se poseva in prinaša obilno žetev, toliko večjo, čim slabše je izpala prava žitna žetev. Saj nas vsakdanja skušnja uči, da na zapuščeni njivi plevel v največji bohotnosti in krasoti uspeva, dočim je dobro zaraščena njiva z žitom sama sebi najboljši ščit proti preobilnemu plevelu. Obdelovanje polja s plugom, brano, okopavanje itd. res da zatara veliko plevela, toda kaj pa mi pomaga vse to, ako s prvo bodočo setvijo vržem zopet stotisoče plevelnega zrnja na njivo? Dobro obdelavanje polja koristi tudi plevelu; toda ker so pleveli divji otroci narave, sveži, utrjeni drugovi, zato se počutijo prav dobro še celo v razmerah, v katerih nežna žitna bilkica vže boleha — plevel raste do obupa, pa ne svojega, ampak kmetovega.



Za napravo dobrega semenskega žita je treba nekoliko dela in dobre volje, pa tudi malce razuma. Vetrovniki, pajkeljni in kakor se še pravi tem rečem, so dobri in potrebni, toda za napravo lepega semenskega zrnja to še ne zadostuje, ker se ne odstranijo težja plevelna zrnja. Brez trijerja tu že več ne gre; in ako je šlo žito enkrat skozi trijer, nikari ne mislite, da je že čisto; pustite je iti trikrat, štirikrat skozi in boste doživeli veselje, da bo pri vsakem poskusu prišlo še vedno novo plevelno zrnje ven. Da pri tem dobimo s plevelom vred še vedno tudi slabo in razbito žitno zrno, je izvrstno; tako zrnje na polji ali sploh ne kali ali pa da le prav slabotne rastlinice, ki pozneje itak poginejo; slabo blago naj ostane rajše doma, kjer dá še vedno dobro zdrobljeno žito. Na večjem posestvu se z večkratnim čiščenjem semena trijer že v enem letu bogato izplača; in ako se zdijo malemu posestniku stroški za trijer previsoki, tedaj naj si kupi več sosedov skupno en trijer; saj se dá njegova raba v posameznih hišah tako razvrstiti, da nikdo ne pride v zadrego in so lahko vsi zadovoljni. In ker se pri mlačvi s strojem veliko zrna, posebno pri bolj krhkih žitih (ječmen) razbije in tako svojo kaljivost popolnoma izgubi, zato glejte, da dobite za seme kolikor moč seme od gospodarjev, ki mlatijo s cepci; posebno velja to pod vsemi pogoji za ječmen.

„Nar. gosp.“

## Za smeh in kratek čas.

### Skrivalnica.



Kje je volk?

V hotelu. Strežaj: „Gospod, tujec, ki je spal v sobi št. 15, se je pritožil, da ga je strašilo!“ — „Tako! Pripišite k računu: „Strah pet kron!““

**Žalost na kmetih.** Kmetica pride na pogreb svoje znanke in drugo vas ter vpraša: „Ali pri vas jokate že, ko mrliča iz hiše nesó, ali šele na grobu?“

**Razložek.** Pri revežih nadomešča glad kuharja; pri bogatih pa kuhar glad.

**Zagovornik zatožencu:** „Vidite, tako sem Vas zagovarjal, kakor bi bili Vi moj sin!“ — On: „Ali je Vaš sin tudi tak lump?“

**Pošten pes.** A: „Vaš pes krade!“ — B: „Krad, pa le meso, v denarnih stvareh je pa čisto zanesljiv!“

### Tri besedne uganke.

(Kdor vse tri prav reši in bo izžreban, dobi za nagrado lepo knjigo)

I.

Poglej me deklico nesrečno,  
zakleta sem, gorje, gorje!  
Bom li tako ostala večno?  
Priatelj, pridi, reši me!  
Sicer sem zvita kakor kača,  
a bati se me treba ni,  
če rešiš me, ti bom igrača  
poslej vse svoje žive dni.  
Kdor reši me, dobi v plačilo  
zavest sladkó, da nekaj zna;  
če srečen bo, pa še darilo. —  
Priatelj, reši me! — Velja! —

II.

Vsi smo očeta enega sinovi,  
pa vendar brat le brata ne pozna,  
odločeni so nam le kratki dnovi,  
ko mlajši se rodi, gre starji iz sveta.  
Dvanajst nas je. A ko se zadnji loči, —  
zatisne svoje trudno si oko, —  
srce od žalosti očetu počí.  
za sinom tudi njega poneso.

III.

„Visi.“ — „Visi? O čudno čudno!  
Ničesar huđega ni storil.“ —  
„In prav lepo in glasno poje!“ —  
„Moj dragi, kaj boš še govoril?“  
„Da poje in oznanja radost,  
in ti ga čuješ, se raduješ,  
da glas njegov oznanja žalost,  
in ti ga čuješ in žaluješ.  
K molitvi glas njegov te kliče,  
pove, da spolni se ti želja,  
da prišel bode dan počitka,  
miru in srčnega veselja.“

### Nekaj zastavic.

1. Iz česa obstoji samostan?
2. V čem sta si enaka pastir in zanikarn učenec?
3. Če prva črka nosi ključko,  
ljudje me radi živajo;  
če prva črka nima kljuka,  
ljudje na meni bivajo.
4. Kako sta si podobna konj, ki nese jezdeca,  
in kura?
5. Kje ima zemlja svoje središče?
6. Kdo bo končal rusko-japonsko vojsko?
7. Kaj loči Japonce od drugih azijskih narodov?

### Loterijske srečke.

Dunaj,	31. decembra	14	49	35	34	86
Gradec,	31. decembra	84	2	55	25	59
Trst,	24. decembra	44	28	18	5	83
Linc,	24. decembra	51	42	65	32	54

Prilhodnja številka „DOMOLJUBA“  
izide dne 19. januarija 1905.

Ponos vsake gospo-  
dinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva  
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati  
več v nobenem gospo-  
dinstvu, kadar se na-  
pravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje  
z imenom -KATHREINER-.

8 D 1-1

### Zahvala

za ustmena in pismena sožalja o nenadni  
smrti nepozabljive nam matere

### Margarete Zupanc

s katerimi ste nas ostale žalujoče tolažili  
sorodniki, prijatelji in znanci. Posebna hvala  
gg. sosednim duhovnikom iz Kranjske in  
Štajerske, ki ste dopoldne pred sv. večerom  
prihitei k pogrebni opravi. Prelepa  
hvala faranom, ki ste moliti za pokojnico  
pred mrtvaškim odrom in jo tudi v obil-  
nem številu tako častno spremili na zadnji  
poti. Bog plačaj tudi vsem drugim udele-  
nikom, ki so pripomogli nam lajšati nena-  
domestno izgubo.

Motnik — Radovljica 27. dec. 1904.

Jer Zupanc, župnik. Franc Zupanc go-  
spodar Marija, Polona, Margareta, Peter  
sinovi in hčere pokojne.

Sprejme se pošten in priden

učenec

za krojaško obrt

Anton Jalen,

2189 D 2-1

Zaloška cesta 10, Ljubljana.

### Posestvo v Ribnem

z lepo zidano hišo, v kateri je dobro idoča  
trafka, pripravna za gostilno in trgovino, z  
gospodarskimi poslopji in zemljiščem, na katerem  
se lahko redi pet glav živine, se proda pod ugod-  
nimi pogoji. Več se izve pri lastniku gosp. Oto n  
Homan-u v Radovljici. 2103 D 2-2

### 2 pridna učenca

2116 D 3-2

dobrih staršev vzame v  
pouk za kovaški obrt  
Anton Žavbi, Dragomer  
24, p. VIš.

**Naznanilo otvoritve.**

Naznanjam, da sem s 1 januarjem otvoril v lastni hiši na Primskovem

**gostilno**

Točila se bodo raznovrstna vina. Kuhinja dobra, postrežba t. čna.

6 D 2-1

Ivan Graiser,  
gostilničar.

**Tisoče zahval-**



sih pisem iz vseh del sveta dobiva potas in pouč knjiga kot dom. svetovalec o A Thierry-ja balzamu in centifol. mazilu kot nenadomestnem sredstvu. Ta knj. se pošilja pošt. prosto proti 35 v. (tudi v znam.) Narod. dob. knjiž. zastoj. 12 mal. ali 6 dvoj. stek. balzama stane 5 kron. 60 mal. ali 30 dvoj. steklenic K. 5.- franko z zabojem vred. št. 2 lončka centifol. mazila fr. z zab. K. 3.60. Prosim nasloviti na lekarnar A. THIERRY v Pregradi pri Rogški-Blatini. Ponar. in razprod. ponarjanj molit. edino pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sodniško prisil. zasledujem. 24-4

**Cementna zarezna strešna opaka**  
iz portland-cementa in peska

Streha pribednosti Patentirana v 30 državah.



Trpezinjska in lahkejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz Hovlice 10 D 12-1

Edini izdelovatelj za Kranjsko

**Janko Traun**

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.



**Prava Ciril in Metodova kavina primes**  
1 D 12-1 katero priporoča  
Prva Jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani.



Zahtevajte pri nakupu

702 D 17

**Schicht-ovo štedilno milo**

z znamko jelen.



Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

**Pere izvrstno.**

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Ustje se povsod!

**JURIJ SCHICHT, Ustje**, največja tovarna te vrste na evropski celini.

**Dr. Ivan Oražen**

Wolfove ul. 12 ordinuje zopet

2 90 D 1 1

**Naročite si gosli**



za 5, 6, 8, 10, 12, 16, 20, 30 K št. ali nim za 12, 16, 20 K št., violončelo za 12, 16, 17, 25 K št., kontrabas za 26, 30 K št. ali kitara za 6-40, 7-20, 8, 11 K št., 68 rog, trombo F z Es-lakom le 25 in 32 K pri A. OSMANEK in zadovoljni bodi z naročenimi instrumenti. Vse pooblaš. strumente, pritlikine in trpeine strune pošiljajo najceneje.

Naslov: 1905 D 4-4

**A. Osmanek Schönbach, Češko.**

Vsakemu bodi kot najbolj priporočena bogato založena manufakturna (gvantna) trgovina

**„PRI ŠKOFU“**

v Ljubljani, Pogačarjev (sadni trg), v veliki mestni hiši nasproti mokaarjev

kjer se najnovejše blago prodaja po zanesljivi stalni nizki ceni.

Blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah, gladko, križasto in rožasto. Perilni porhant, flanela, kambrik, kotenina, blago za srajce, vlišnjev porhant itd. Najnovejše volnene in svilnate rute, ogrinjalke, šerpe, zadnje novosti. Sukno za jopice kakor tudi za moške obleke. Pletene srajce, prav gorke hlače, kakor tudi nogavice za moške, ženske in otroke. Kovtre, prav težke in široke, domačega dela, kočee za konje i. t. d.

Kdor bode rabil zimsko blago, veliko ali malo, naj se z zaupanjem obrne v trgovino „Pri Škofu“ kjer bode prav dobro kupil.



**Spitalske ulice št. 5**

je naslov tvrčke

**R. MIKLAUC**

kjer se prodaja manufakturno (gvantno) blago za ženske in moške na debelo in na drobno po znani nizki ceni.

1662 D 6-6

Vzorci na zahtevanje brezplačno!



Tvrška

2009 D 4-3

## Vendelin I. J. Stare v Ribnici

Utopleje priporočna svojo veliko zalogo manufakturnega  
in špecerjskega blaga po najnižji ceni.

Velika zaloga sukna, kamgarna, lodna, štofa in hlačne.  
Za ženske obleke najnovejše vrste volneno blago,  
perilni parhenti za obleke in bluze, belci in visijeni  
arhenti, rujava in bela kotenina, pisano blago za srajce.  
Šadlje volnene in svilnate rute najnovejših vrst. Velika  
zaloga ogrinjavk, koltrav in kecer za postelje, gradl za  
modroce in povšire.

Največji izbor jagerakih srajc, hlač in otročje obleke, klan-  
kor, kapje za moške in otroke, belih srajc in kravati,  
ovratnikov in dežnikov.

Velika zaloga redno svežega špecerjskega blaga, koruze,  
moke, ovesa in otrobov po najnižji ceni.

Trgovina s vinom na debelo in drobno.



### Karlovarski

## želodčni in prebavni prašek

poprovo meto, varstvena znamka „kača“, ima  
prijeten okus. Je zdravniško priporočen in se vpo-  
rablja pri neredni prebavi, kron. želodnem kataru,  
trčih v želodcu, zgagi, gorečici, pehanju, slabem  
okusu, bljuvanju, pomanjkanju slasti. Če se rabi  
vztrajno, prenehajo vse želodčne bolezni. Priznalna  
bisma dohajajo vsak dan. Cena: Ena skatijca  
2 kroni, pri šestih skatijciah franco. Izdeluje in  
razpošilja: *lekarna pri medvedu v Mor. Schön-  
bergu 47.* Dobiva se skoro v vseh lekarnah; kjer  
ni zaloge, naj se naroča naravnost. 1570 D 13-8

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad:  
nad 20 milijonov K. okroglo 700.000 K.

## Mestna hranilnica ljubljanska \*

v svoji lastni hiši v Prešernovih ulicah.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od  
8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po  
4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsa-  
cega pol leta h kapitalu. Rentni davek od  
vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da  
bi ga zaračunala vlagateljem. 3 D 12-1

Za varnost vlog jamči poleg lastnega  
rezervnega zaklada mestna občina  
ljubljanska z vsem svojim premože-  
njem in vso svojo davčno močjo. Da je  
varnost vlog popolna, svedoči zlasti to,  
da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča  
denar mladoletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi  
po pošti in potom c. kr. poštna hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto.  
Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik to-  
liko na kapital, da znašajo obresti in to od-  
plačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na  
ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta.  
Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi  
vred na primer v 33. letih, tedaj mora pla-  
čevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vred-  
nostne papirje, in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Stanje vlog 30. nov. 1904:  
čez 10 milijonov kron.

Preje: **Gradlišče 1**, sedaj:  
**Kongresni trg 2, I.**

Denarni promet 30. nov.  
1. 1904: čez 42 milj. kron.

**Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!**

## Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-  
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po **4 $\frac{1}{2}$ %** brez kakega odbitka, tako, da  
poldan ter jih obrestuje po sprejme vložnik od vsacih vložnih  
100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. novembra 1904: K 10,586 128 71 Denarni promet do 30. novembra 1904: 42,500.883-08.  
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.  
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

4 D 12-1

Dr. Ivan Šusteršič,  
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,  
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah, Anton Belec, posestnik, podj. in trgovec v Št. Vidu  
nad Ljubljano, Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani, Karol Kauschegg, velepo-  
sestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet. trg. in obrtne  
zbornice v Ljubljani, Francišek Leskovic, zasebnik in blag. ljudske pos., Karol Pollak,  
tovarna. in pos. v Ljubljani, Greg. Slibar, župnik na Rudniku, Dr. Aleš Ušeničnik, profesor  
bogo-lovja v Ljubljani.

1980 D 24-3

Ernest Hammerschmidt-a nasl.

## Madile, Wutscher & K<sup>o</sup>.

trgovina železnin in kovin,

LJUBLJANA, Valvasorjev trg 6, Prešernove ul. 50.

Nizke cene!

Velika zaloga poljedelskih strojev  
in orodja.

„RED-STAR-LINE“

## Rdeča zvezda

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,  
Philadelphia.

Gold 70 — za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto  
postrežbo. Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah števil 41, od  
južnega kolodvora na desno. 35 D 16-14

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko  
v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka osem  
dni. To je pribito. Ujunaost, snuga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

Angeljnovno milo

sta najbolj koristni

780 D 12-9  
Marzeljsko (belo) milo

S štedilni mili  
za hišno rabo.

Dobivate jih po špec. trgovinah!

Pavel Seeman  
izdelovatelj mila  
in čebelino-vo-  
ščenih sveč v  
Ljubljani.

Sprejmeta se 2013 D 3-3

dva učenca

v poduk pekovske obrti  
pri Franc Foršek, peku  
v Novem mestu pod jako  
ugodnimi pogoji.

**Šlesko platno in bombažno blago**  
 se dobiva iz prvega vira pri razpoložljivci  
**L. Koudelka, Opava,**  
 Avstr.-Šlezija.

Specialiteta šlez. gospodinjstvo platno in gorske tkanine lastnega izdelka (tkano na roko.)  
**Rumburta,** tankonitkasta 78 cm široka, 20 m dolga gld. 4-40  
**Močna tkanina tankonitkasta** 78 cm široka, 20 m dolga gld. 4-50  
**Univerz. tkanina tankonitk.** 84 cm široka, 23 m dolga gld. 7-50  
**Močna tkanina l. močkonitkasta** 83 cm šir. 23 m dol. gld. 6-50  
**Kristal. tkanina tankonitk.** 84 cm široka, 22 m dolga gld. 8-  
**Kristal. tkanina,** zakonito zavravovana neprimerno lepa in dobra, najbolj prikladna za vsakovrstno fino perilo.  
 Šlesko platneno-damast-blagu, jedilni namizni prti, brisače, servietje, robci najboljše kakovosti.  
 — Specialitete najfinjših gostih in inlet-rob, najboljše vrste blaga za rjuhe.

Najprecejša potreba le z blagom prve vrste. Pošilja se na zasedbnike po povzetju. Cenik z vzorci zastoj z naznanilom, v kateri namen na se blago rabi.  
 Razpoložljivci  
**L. Koudelka, Opava,**  
 1901 D Avstr.-Šlezija 5-4

**+ Suhost +**  
 Lepa popolna telesna razvitost se doseže z uporabo zakajam. Sanatolin praška za moč. odlik. z zlat. svetinjami v Parizu in Londonu 1904. Naglo pospeš. telesno moč, ojačenje celoga življenja, v 6-9 tednih do 20 funtov tež. Zdravn. pripor. Zajamč. neškodl. Strogo resno. Mnogo zahvalnic. Cena kartonu z narodilom kron 2-50 brez poštne. 2021 D 24-3  
 Kosmetički zavod v Bazlu. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko „Orlova lekarna“, Komotov (Češko) o 1202 B

**Cevlji gld. 1-30.**  
 Le radi velike zaloge!  
 1 par za gospode z elastiko, en par za dame, en par za deklice, en par za otroke na eretice ali gumba, topja prjetna nošenja, lepa oblika. Vsi ti 4 pari za gld. 1-30. V zalogi vseh velikosti in vrstah do najfinjših po čudovito nizki ceni. Pošilja se proti povz. Zamena dovoljena. — Uvoz in izvoz Eber-son, Dunaj, VII. Kaiserstr. 115 B 130.  
 Razprodajalci se iščejo.  
 1808 D 10-5

**Katol. Bukvarna v Ljubljani**  
 priporoča knjigo 1461 D (2)  
**Slovenska kuharica**  
 ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila.  
 Spisala in na svitlo dala Magdalena Pleiweis.  
 Peti pomnoženi natis z okoli 70 str. obsegajočim, po *M. Lavtičar sestavljenim dodatkom*. Cela knjiga ima VIII. in 400 strani. — Cena K 3<sup>00</sup>, elegantno v platno vezana 3 K 60 vin., po pošti 20 vin. več.  
**Vsestransko pripoznana kot najboljša kuhinjska knjiga.**  
 Dobiva se po vseh knjigarnah.

Proti oteklini na vratu in guši (krofu)  
 vedno vspešno deluje balzam proti guši (steklenica 2 K.) — Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko  
**Orlova lekarna, Homotov**  
 na Češkem.  
 1906 a D 3-2

**Pouk**  
 v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek daje **Fani Komar**, oblast. konc. učni zavod v Ljubljani, Ključavničarske ulice šte. 4.  
**Modni salon.**  
 2041 D 3-2

**Dva vajuca**  
 in en pomočnik sprejme takoj **Ivan Marguč**, mizar v Škofji Loki.  
 2019 D 3-3

**Najceneje dobite stroje**  
 za rezanje, gepelne, mlatilnice, motorje, trombe in klinje pri **Fran Zemanu**, Ljubljana, Poljanska cesta št. 24. 1907 D 10-4

**+ Suhi +**  
 slabotni, slabokreni, bledeni se čudovito naglo zreda po kratki uporabi moje odlik.  
**redilne moke Käthe**

zakonito zavarovana, zdravniško priporočena. — Strogo resno. Cena kartonu gl. 1-10 po povzetju z narodilom eporabe. 6-4  
**Mad. Käthe Menzel**  
 Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. nadstropje, 10.

**9 D Učenca 1-1**  
 Za čevljarsko obrt iz dobre hiše, kateri se za čas učenja tudi nemščine privadi, sprejme tako.  
**Lorenz Rode,**  
 čevljar, P. Möderbrugg Go-rjenje Štajarsko.



Kdor si želi dobro zanesljivo pravo švicarsko uro za pošteno ceno, obrne naj se ali zahteva cenik od daleč na okrog dobro poznane dolgo let obstoječe tvrdke  
**Franc Čuden**  
 urar in trgovec z zlatino in srebrnino, koleci in šivalnimi stroji delničar družbe prvih tovarn ur „Union“ v Ženevi in Bilu in Sviol zalagatelj o. k. dolenjske železnice v Ljubljani, Prešernove ulice nasproti frančišk. samostana Filijalka!  
 Glavni trg nasproti rotovžu Geniki zastoj in poštne prosti.

**Kmetska posojilnica ljubljanske okolice**  
 registr. zadruga z neomejenim poroštvom  
 v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice  
 obrestuje hranilne vloge po  
 $4\frac{1}{2}\%_0$   
 2 D 12-1  
 brez odbitka rentnega davka, katerega le-ta posojilnica sama za vložnike plačuje.  
 Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.  
 Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom pošto-hranilničnega urada. Stanje rezervnega zaklada K 98.238.41.  
 — Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadrugihih.  
 Upravno premoženje Kmetske posojilnice znaša 5,245.845.40, stanje hranilnih vlog K 5,089.883.14.  
 Denarni promet K 23,806.306.40.  
 Pošno-hranilničnega urada št. 828.406.

**Električna žepna svetilka.**  
 Presenetljivo luč dobimo z enostavnim pritiskom na gumb (kakor kaže slika).  
**Soliden, trapežen fabrikat.**  
 Absolutno nenevarna luč in se zelo lahko nosi v žepu. Baterija se lahko zamenja. Zajamčeno 5000krat posveti. Vsi drugi izdelki so igrača. Cena kompl. svetilke 3 K, ista z metalcem svetlobe 4 K, dvojno močna nadomestna baterija 1 K. — Razpoložljiva po povzetju ali če se denar pošlje naprej **V. Brázda & Co.**, Zalagatelj c. kr. državnih uradnikov. — Odlikovana s srebrno svetunjo na razstavi 1904. Dunaj V.2, Schönbrunnerstrasse 113/4.  
 1746 D 6-5

**Stenske ure z godbo**  
 je zadnja novost v izdelavanju ur. Francoske miniaturne stenske ure so 30 dolge, omara, kakor kaže slika. Je to ravna orebovega lesa, najfinije porabana, z umetno izrezanim nastavnim igra vsako uro najlepše korafnice zabojem le 6 gld. — Z hitrim liki zabojem le 6 gld. — Z hitrim liki zabojem le 6-60. Te stenske ure niso le čudne na minuto natančno izdote, trikotne izdelave tudi lep in eleganten sobni dek — Budilka z zvoncem in pomoči teča gld. 1-70, budilka z godbo zvonca gld. 6-—, nikelinasta Roskopf-ura gld. 2-—, pristna srebrna rem. ura gld. 5-—. Pošilja se le proti povzetju. Neprimerno se vzame nazaj in prazen denar, torej nikakega rizika. Vsi strojar cenik o urah, verifikah, prostih itd. zastoj in fraska.  
**Josip Spiering, Dunaj**  
 I., Postgasse 2-59.  
 2017 D 10-3

**Gene ure** zlatnina, srebrnina s triletnim plačnim jamstvom. \* Izv. tov. cena.  
**Maks Böhnel,** urar, Dunaj IV. Margarethenstr. 35 G.  
 Tovarniška zaloga ur  
 Največja in najstarejša tvrdka. Ustanovljena 1. 1840. Največje odlikovanje „Grand Prix“ in velika zlata svetinja Paris 1889. Nikel remount-ura gld. 190, črna jeklena remount-ura gld. 190, Siat. Roskopf-remount-ura gld. 1-—, izvirna „Jelen. Skopf“ ura (ne srat. Roskopf) gld. 3-50. 66-din. remount-ura (dvojni plač) gld. 18, pristna srebrna remount-ura gld. 3-—, pristna srebrna remount-ura (dvojni plač) gld. 18, Tulla-remount-ura s slatim vrelcem v avstr. drž. orlom. og skim gubom ali svinjskimi slikami gld. 5-—. Pristna srebrna okl. verifika gld. — 95. 14karat. zlati remount-ura gld. 7-50, 14karat. zlati okl. verifika gld. 10-—, 14karat. zlati prazni gld. 1-80, stenske ure z 2 uteti, 130 cm dolge, gld. 10-70, skrga izkinjske ure gld. 1-55, nikelinaste budilke gld. 1-—  
 Neprimerno se zamenja ali vrne denar. Zablavlja po doplnitvi maj veliki cenik z 900 slikami strojev in poštne prosti.  
 1263 D A 4-6

**7 D 1-1 Oklic.**  
 Dne 19. januarja 1905 ob 9. uri dopoludne se bode potom dražbe ter proti takojšnemu gotovemu plačilu v grajščini Raka pri Krškem  
**prodajalo:**  
 35 glav lepe goveje živine, mej tem 6 volov, 1 bik, 10 krav, 7 telic po 2 leti stare, 3 junci, nekaj telet ter par konj.  
 Razun tega prodalo se bode  
**gospodarsko orodje**  
 2 kočiji, sanke i. dr. nekaj čistilnic za zito, razne stroje, več sto centov sena in poljskih pridelkov ter  
**50 hl jabolčnika.**  
 Kupci se prijazno vabijo.

**Šivalni stroji** najboljši in najcenejši ter v naj-večji izbiri se dobe v Kranju tudi razna zraven spadajoča dela. Čolnički, igla, olje, svila za umetno vezenje i. t. d. se dobi po jako nizki ceni. Za stroje se jamči več let. Stroji se prodajajo tudi na mesečne obroke. Pošta za umetno vezenje vsak dan brezplačno.  
 Cenike pošiljam zastoj.  
**Lorenz Rebolj,**  
 zaloga šivalnih strojev in koles v Kranju.  
 2006 D 12-3 Glavni trg št. 189.